

data	tipus	mitjà	periodista	enllaç
09/01/2020	Diari	20 Minutos	redacció	pdf
09/01/2020	Diari	ARA	redacció	pdf
09/01/2020	Digital	Diari de Girona	ACN	enllaç web
09/01/2020	Diari	Diari de Girona	ACN	pdf
09/01/2020	Diari	El País	redacció	pdf
09/01/2020	Diari	El Periódico	Ramon Vendrell	pdf
09/01/2020	Diari	El Periódico	noms propis	pdf
09/01/2020	Digital	El Punt Avui	Jaume Vidal	enllaç web
09/01/2020	Diari	El Punt Avui	Jaume Vidal	pdf
09/01/2020	Diari	El Punt Avui	L'apunt	pdf
09/01/2020	Diari	La Vanguardia	Pensem que...	pdf
09/01/2020	Diari	La Vanguardia	Ignacio Orovio	pdf
09/01/2020	Diari	La Vanguardia	Miguel Molina	pdf
09/01/2020	Digital	Musica.cat	redacció	enllaç web
09/01/2020	Diari	Regió 7	ACN	pdf
09/01/2020	Diari	Segre	redacció	pdf
08/01/2020	Digital	ARA	ACN	enllaç web
08/01/2020	Digital	ARA Balears	ACN	enllaç web
08/01/2020	TV	Betevé	redacció	enllaç web
08/01/2020	Digital	CCMA	redacció	enllaç web
08/01/2020	Digital	Cronica Global	redacció	enllaç web
08/01/2020	Digital	Diari Més	ACN	enllaç web
08/01/2020	Digital	El Periódico	Ramon Vendrell	enllaç web
08/01/2020	Digital	El Punt Avui	ACN	enllaç web
08/01/2020	Digital	Europa Press	redacció	enllaç web
08/01/2020	Digital	Gaceta Mercantil	redacció	enllaç web
08/01/2020	Digital	Gente	Europa Press	enllaç web
08/01/2020	Digital	La República	ACN	enllaç web
08/01/2020	Digital	La Vanguardia	Ignacio Orovio	enllaç web
08/01/2020	Digital	La Vanguardia	Europa Press	enllaç web
08/01/2020	Digital	La Vanguardia	Agència EFE	enllaç web
08/01/2020	Ràdio	Onda Cero "La Brúixola"	Robert Calvo	enllaç web
08/01/2020	Digital	Ràdio Balaguer	redacció	enllaç web

Clipping premsa
actualitzat a 09/01/2020

data	tipus	mitjà	periodista	enllaç
08/01/2020	Digital	Regió 7	ACN	enllaç web
08/01/2020	Digital	The World News	redacció	enllaç web
29/12/2019	Digital	El Temps	Lluís Puig Gordi	enllaç web
22/12/2019	Digital	La Vanguardia	Miguel Molina	enllaç web

BARCELONA

#Contaminación

La Zona de Bajas Emisiones solo reduce el tráfico un 2,4%

CARLA MERCADER

cmercader@20minutos.es / @20mBarcelona

Las primeras mediciones de la reducción del tráfico que comporta la Zona de Bajas Emisiones (ZBE) del área de Barcelona, en marcha desde el 2 de enero, arrojan cifras bajas. El volumen de vehículos en el interior de la capital catalana solo disminuyó un 2,4% ayer entre las 7 y las 10 horas respecto a la media de los días laborales de noviembre, informó el regidor de Emergència Climàtica, Eloi Badia, que no hizo una comparación con diciembre, porque, según apuntó, el Ajuntament todavía no cuenta con datos de ese mes. En relación al mismo día del año pasado, dijo, ni siquiera se detectó un decrecimiento.

Badia señaló, asimismo, que la reducción del tráfico en los accesos a la ciudad ayer fue solo del 0,8% respecto a la media de noviembre; y en las rondas, del 1,8%; y añadió que no se percibió un aumento de pasajeros significativo en la red de transporte público. Sin embargo, dijo que es «prematurado» sacar conclusiones sobre la efectividad de la ZBE, porque hay «mucha variabilidad» en la disminución del volumen de vehículos en función del día —el 2 de enero fue del 11%; el 3, del 2,1%; y el 7, del 6,9%—, porque la zona se acaba de poner en marcha y porque todavía no se ha empezado a sancionar a los infractores. En este sentido, apuntó que esperan que cuando se comience a multar en abril, la reducción sea mayor, aunque no quiso aventurarse a cifrar la que está prevista. Solo recordó que la ZBE afectará a unos 50.000 vehículos, un 20%

ES LA DISMINUCIÓN

respecto a noviembre. En relación al mismo momento del año pasado, no ha bajado

EL AJUNTAMENT apunta

que es «prematurado» valorar la eficacia de la ZBE y que espera que crezca con las multas

MÁS DE 5.600

conductores han inscrito sus coches en el registro de vehículos contaminantes

Un cartel en la Ronda de Dalt alerta a los conductores de la existencia de la ZBE. AEN

Barcelona pedirá eliminar los trayectos en avión que se pueden hacer en tren

El Ajuntament de Barcelona propondrá al Aeropuerto de Barcelona-El Prat eliminar los trayectos en avión que se pueden hacer en tren, como la conexión entre la capital catalana y Madrid.

«Es una medida que se está planteando a nivel europeo», aseguró ayer el regidor de Emergència Climàtica, Eloi

Badia, que también apuntó que «el puente aéreo tiene una alternativa ferroviaria sin emisiones».

Badia dijo, asimismo, que el Consistorio buscará la complicidad del aeropuerto y el puerto para reducir la contaminación, en una mesa conjunta con la Generalitat y el Estado, en la que pedirán un plan.

«No es una competencia exclusivamente nuestra», advirtió el concejal, que dijo que, por ello, el gobierno municipal pedirá la complicidad del resto de administraciones para reducir la contaminación. «Todos tenemos que contribuir a la disminución de emisiones», afirmó.

El Consistorio decretará la emergencia climática a mediados de enero, y trabajará, señaló Badia, para reducir la contaminación en otros ámbitos, como la alimentación, los residuos o la transformación energética. ● C. M.

de todo el parque móvil de la capital catalana.

El regidor, por otro lado, admitió que las cámaras de vigilancia detectan «muchos» vehículos contaminantes —sin etiqueta ambiental de la Dirección General de Tráfico (DGT)— que circulan por la zona pese a que está prohibido y confió en que las futuras sanciones hagan decrecer también la cantidad. Además, celebró que casi 6.000 personas se han acogido a la posibilidad de dar de baja sus coches viejos a cambio de una tarjeta de transporte público gratuita válida para tres años.

600 NUEVOS INSCRITOS

En el registro de vehículos contaminantes de la Zona de Bajas Emisiones había inscrito ya ayer 5.635 usuarios sin distintivo ambiental de la DGT, informó el Área Metropolitana de Barcelona (AMB), que detalló que este sumó 600 nuevos en los últimos cinco días. Del total de 5.635, 4.429 han pedido autorizaciones diarias para circular por la ZBE —se conceden un máximo de 10 al año— y 1.165, las exenciones previstas por movilidad reducida.

EXPERTOS EN SALUD

EVALUARÁN LA EFECTIVIDAD

La Comisión de Salud, Gemma Tarafa, explicó ayer que un comité de expertos en esta materia evaluará la efectividad de la ZBE. Estará formado por técnicos del Ajuntament, el AMB y la Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB) y por científicos del Consejo Superior de Investigaciones Científicas (CSIC) y del Institut Salut Global (ISGlobal), y realizará informes exhaustivos 12 y 24 meses después de la puesta en marcha de la zona.

EN CIFRAS

95%

de los habitantes de Barcelona están expuestos a niveles de partículas PM10 superiores a los que recomienda la Organización Mundial de la Salud (OMS), según la ASPB.

351

barceloneses murieron en 2018 por un exceso de partículas PM2,5 en la ciudad.

72,8%

de los ciudadanos de Barcelona, siete de cada 10, se muestran dispuestos a reducir el uso del vehículo privado para hacer frente a la emergencia climática.

15%

es la disminución estimada de las emisiones de óxidos de nitrógeno durante el primer año de funcionamiento de la Zona de Bajas Emisiones.

20M.ES/CATALUNYA

Más información sobre la Zona de Bajas Emisiones y otras noticias de Barcelona en 20minutos.es

RECURSO A LA ZBE

Después de que la Plataforma de Afectados por las Restricciones Circulatorias anunciara el martes que presentará un recurso para impugnar la ZBE, Badia consideró ayer que su puesta en marcha es una medida «proporcional». Asimismo, añadió que entró en funcionamiento tras «mucho debate» y tras recoger «muchas alegaciones». ●

Presó sense fiança per a l'home acusat de matar la dona i la filla

El jutge instructor va decretar ahir presó provisional comunicada i sense fiança per l'acusat de matar la seva dona i la seva filla menor d'edat dilluns passat al barri de la Plana d'Esplugues de Llobregat. Segons

va informar el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya (TSJC), l'home i la dona eren parella de fet. Els Mossos d'Esquadra el van detenir dilluns després de rebre l'avís que havia matat la seva parella, de 27 anys, i la filla d'ambdós, de tres anys, en el domicili familiar.

Aquest és el primer cas de violència masclista de l'any a Catalunya i, segons el TSJC, no hi havia antecedents judicials de violència entre l'acusat i la víctima major d'edat.

L'Ajuntament d'Esplugues es personarà com acusació popular en la causa d'aquest doble crim comès el dia de Reis. El consistori, que va decretar dilluns tres dies de dol al municipi, va convocar un ple extraordinari el passat dimarts per la nit per fer una declaració institucional de «dol, rebuig i condemna per l'assassinat de dues veïnes» per violència masclista. Tots els grups municipals van aprovar que l'ajuntament es presenti al judici. ● R. B.

20"

Identifiquen una dona per abandonar la filla mentre bevia a un bar

La Guàrdia Urbana va identificar dimarts a la tarda una dona que bevia en un bar del carrer d'en Robador, al Raval, i que tenia desatesa a la seva filla de dos anys. Els agents van ser alertats pels vianants i la menor va quedar a càrrec d'un familiar.

Demanen 12 anys per apallissar un home al metro i deixar-lo invàlid

La fiscalia i l'acusació particular van mantenir ahir la petició de 12 anys de presó i d'una indemnització de 871.000 € per als tres acusats d'agredir al metro un home de 49 anys, el 2016, que va patir una lesió medul·lar. Els tres acusats, d'entre 23 i 24 anys, van apallissar Antonio G. en un vagó del metro de la línia 4 durant una discussió. El judici va quedar ahir vist per sentència

El sector de la cultura diu «prou» i reclama el 2% del pressupost

La nova plataforma Ahir que es destina a la cultura el 2% del pressupost que aprovi el Govern. Els sectors de les arts escèniques, l'art, la música, l'audiovisual i el llibre s'han unit per primer cop per «dir prou per dignitat» davant el 0,65% del pressupost que es destina actualment, una dotació que consideren «injusta i indecent».

TEATRE

La Calòrica treu la pols de la seva reina Isabel genocida

El Lliure reposa el debut de la companyia pel seu 10è aniversari

ANTONI RIBAS TUR
BARCELONA

La companyia La Calòrica va debutar fa una dècada amb l'obra *Feísima enfermedad y muy triste muerte de la reina Isabel I*, “un Joan Yago imitant Shakespeare”, diu fent broma el director de la companyia, Israel Solà. La van representar a l'Institut del Teatre, al teatre Versus durant dos mesos i mig, i van fer una petita gira. Ben aviat van tenir ganes de reposar-la, però van decidir que no es volien “estancar”, com recorda Solà, i volien continuar desenvolupant nous projectes. Ara li ha tornat a arribar l'hora a aquesta visió tragicòmica i punyent d'Isabel la Catòlica, i el Teatre Lliure de Gràcia la reposa a partir d'aquest divendres i fins al dia 31 per celebrar el desè aniversari de la companyia. Per al director del Lliure, Juan Carlos Martel, aquest espectacle fundacional és una ensenya d'uns artistes que se n'han sortit en un panorama “moltes vegades devastador”. “És com el primer amor”, diu l'actriu i dramaturga Carla Rovira, que va participar

Tragicomèdia

'Feísima enfermedad y muy triste muerte de la reina Isabel I' és una obra de Joan Yago

en el primer muntatge de l'obra i després va seguir el seu camí. Ara ha tornat per posar-se dins la pell d'un cardenal. El fet que la reina la interpreti un home i que una dona es posi dins la pell d'un clergue és una de les claus amb què la companyia dona a entendre que no es prenen seriosament la temàtica de l'obra.

“Hem lluitat contra el descontentament i el record que tenim de l'obra”, diu Solà, abans de l'estrena de la reposició. I, com es podia esperar, hi participen tots els integrants actuals de la companyia: els intèrprets Xavi Francés, Aitor Galisteo-Rocher (l'encarregat de posar-se en la pell de la reina), Esther López, Marc Rius i Júlia Truyol, i l'escenògraf Albert Pascual. Quan Martel els va demanar si tenien un desig per d'aquí a deu anys, Galisteo va fer broma amb tornar a muntar *Feísima enfermedad y muy triste muerte de la reina Isabel I*: “Això semblarà *Mar i cel*, fent-la cada deu anys”.

Aposta pel teatre polític

L'obra tanca el primer semestre del programa del Lliure i reflecteix l'afany de Martel per obrir la porta a professionals a la vintena, una edat semblant a la que tenien els fundadors del Lliure quan van engegar el teatre. Una altra raó per la qual ha

Una escena de l'obra *Feísima enfermedad y muy triste muerte de la reina Isabel I*. TEATRE LLIURE

volgut treballar amb La Calòrica és el seu compromís: “Fan teatre polític, independentment del to”, diu Martel. “Fent aquest espectacle vam trobar un to greu i seriós però alhora moltes esbojarrat, i vam adonar-nos que ens identificàvem amb aquest humor”, diu el dramaturg Joan Yago. “La política va entrar de manera conscient amb l'espectacle *L'editto bulgaro* –afegeix–, i des d'aleshores no l'hem deixat mai enrere. A la reposició de *Feísima enfermedad y muy triste muerte de la reina Isabel I* no hi hem afegit idees noves, però hem afinat les existents”. Una de les qüestions que ha hagut d'ajustar per força són les referències a la història d'Espanya, en vista de tot el que ha passat a Catalunya l'última dècada. També han tingut en compte qüestions de gènere: “Hi ha un moment de violèn-

cia masclista directa. No l'hem tret, però l'hem tractat de la manera que es mereix”, diu Yago. També han aprofundit en les raons per les quals Joana la Boja perd el seny, una de les quals és “l'amor romàntic”.

El muntatge de La Calòrica és una tragicomèdia que critica l'afany ridícul de voler aferrar-se al poder tant sí com no i la megalomania. “La història transcorre a la cort castellana. Isabel I i el seu marit estan esperant la filla perquè la reina s'està morint. El pla no es compleix i s'adonen que tot se'n va en orris”, diu Solà. Per a Yago, la monarca és un personatge monstruós: la qualifica de “genocida” i li atribueix més greuges, com ara haver expulsat els jueus i els gitanos i haver sigut “la ideòloga” de la Inquisició. “Hem negociat entre el nosaltres d'aleshores i el d'ara”, conclou Yago. —

SECTOR CULTURAL

Els cinc portaveus de la plataforma Actua Cultura ahir al migdia. ACN

El món de la cultura reclama uns pressupostos dignes

ARA
BARCELONA

La nova plataforma Actua Cultura, formada per una àmplia representació del sector cultural català, ha reclamat aquest dimecres que es destini a la cultura el 2% del pressupost que aprovi el Govern. El món de les arts escèniques, l'art, la música, l'audiovisual i el llibre s'han unit per primera vegada en una plataforma per evidenciar la “manca de consideració respecte a la cultura per part de les institucions” i “dir prou per dignitat” davant el 0,67% del pressupost que s'hi destina actualment, una dotació que consideren “injusta i indecent”.

Els representants es reuniran properament amb el vicepresident del Govern, Pere Aragonès, per demanar-li un “canvi de paradigma” sobre la cultura que es tradueixi en un 2% dels pressupostos en no més de 3 anys. La plataforma idearà accions “imaginatives, contundents i dilatades en el temps” en cas que no es compleixin les seves demandes.

Voluntat d'arribar a la mitjana europea

La plataforma assegura que el 2% és el “mínim per tenir una cultura digna”, una xifra àmpliament demandada al Parlament de Catalunya per diferents forces polítiques i que respon a la mitjana dels països de la Unió Europea. La màxima aportació pública va ser el 2008, quan es va destinar l'1% dels pressupostos a la cultura, i amb les retallades posteriors s'ha arribat al 0,67% actual. “Aquesta xifra és un se me'n fot la cultura. Naïxem amb la idea que la nostra feina serà llarga. Hem de ser un país normal, no estem demanant res extraordinari, sinó el que el nostre entorn té”, ha assegurat l'editor de Comanegra, Joan Sala, portaveu del sector del llibre. L'han acompanyat la gerent de Focus, Isabel Vidal, representant de les arts escèniques; el galerista Joan Anton Maragall, de l'art; Eva Faustino, directora de l'Associació de Productors i Editors Fonogràfics i Videogràfics (Apecat), que ha assistit com a representant del sector musical, i la productora Montserrat Bou, del sector audiovisual.

Formen part d'Actua Cultura l'Associació d'Empreses de Teatre (Adetca), l'Acadèmia Catalana de la Música i l'Associació de Sales de Concerts (Asacc), el Gremi de Galeries d'Art, Art Barcelona, el Gremi d'Editors, la Cambra del Llibre, el Gremi de Llibreters de Catalunya, Productors Audiovisuals de Catalunya (PAC) i Productes Audiovisuals Federats (Proa). —

Cultura i Societat

ESPECTACLES | CIÈNCIA | TENDÈNCIES | TRADICIONS | FETS I GENT | CINEMA | TELEVISIÓ

CORREU ELECTRÒNIC cultura@ddg.cat

La cultura es planta «per dignitat»

► El sector cultural de Catalunya fa front comú per reclamar a la Generalitat un «canvi de paradigma» que faci créixer el pressupost del Departament del 0,65% actual fins al 2% ► L'augment suposaria passar dels 240 milions d'euros d'ara als 840

ACN/DdG BARCELONA

■ La nova plataforma Actua Cultura, formada per la gran majoria del sector cultural català, reclama que es destini a la cultura el 2% del pressupost que aprovi el Govern. Els sectors de les arts escèniques, l'art, la música, l'audiovisual i el llibre s'han unit per primera vegada en una plataforma per evidenciar la «manca de consideració respecte la cultura per part de les institucions» i «dir prou per dignitat» davant el 0,65% del pressupost que es destina actualment, una dotació que consideren «injusta i indecent».

La plataforma assegura que el 2% és el «mínim per tenir una cultura digna», una xifra àmpliament demandada al Parlament de Catalunya i que respon a la mitjana dels països de la Unió Europea. El pressupost actual del Departament de Cultura és de 240 milions d'euros, una xifra que hauria d'augmentar fins als 840 per complir el 2% del pressupost.

La despesa en cultura és de 30 euros per habitant a l'any a Catalunya, en contraposició als 120 que hi dedica Portugal, els 200 de França o els 800 euros de Dinamarca.

«No poden dir que la cultura és essencial i vertebradora i després que hi hagi aquestes aportacions», va assegurar la portaveu del programa Actua Cultura 2%, Isabel Vidal, representant de les arts escèniques. L'acompanyaven

Els portaveus d'Actua Cultura, Isabel Vidal, en arts escèniques; Joan Sala, del sector del llibre; Joan Anton Maragall, en art; Eva Faustino, en música, i Montserrat Bou, pel que fa al sector audiovisual. ACN

l'editor garrotxí Joan Sala, del sector del llibre; Anton Maragall, d'art; Eva Faustino, de música, i Montserrat Bou, del sector audiovisual.

La màxima aportació pública va ser el 2008, quan es destinava l'1% dels pressupostos a la cultura, i amb les retallades posteriors s'ha arribat al 0,65% actual.

«Aquesta xifra és un 'se me'n fot la cultura'. Naixem amb la idea que la nostra feina serà llarga. Hem de

ser un país normal, no estem demanant res extraordinari, sinó el que el nostre entorn té», va assegurar en la presentació de la plataforma Joan Sala, portaveu del sector del llibre.

La reducció de gairebé un 50% del pressupost dedicat a cultura des del 2009 es tradueix, segons denuncia la plataforma, en la desaparició dels ajuts a la promoció i la creació, la reducció del consum cultural o la desaparició pro-

gressiva del teixit empresarial, entre múltiples conseqüències que els porten «a dir prou».

Actua Cultura s'ha reunit amb la consellera de Cultura, Mariàngela Vilallonga, qui els ha dit «apreteu», en referència a exposar les reclamacions directament al vicepresident econòmic del Govern. Amb Pere Aragonès s'hi han reunit una vegada, però veient la «complexitat i gravetat de la situació», el vicepresident els va em-

«El 0,65% actual és un 'se me'n fot la cultura'. No estem demanant res extraordinari, sinó el que el nostre entorn té»

Joan Sala

EDITOR I REPRESENTANT DEL SECTOR DEL LLIBRE A ACTUA CULTURA 2%

plaçar a una nova reunió al gener. Serà la primera vegada que el sector cultural en conjunt es reuneixi amb un vicepresident per abordar la qüestió dels pressupostos. A Aragonès se li demanarà, a més, un treball específic de consum cultural, pel que fa als públics, de coordinació entre el món de l'educació i la cultura.

«És insuficient, estem perdent lideratge, ens marxa el talent», assegurava ahir Montserrat Bou, del sector audiovisual.

«No és un prou per a nosaltres, sinó perquè creiem que la societat ha de dir prou», va dir el representant de l'art, Anton Maragall.

El Govern ha traslladat la seva voluntat de fer un esforç per intentar pal·liar aquesta situació.

Organitzen dos clubs de lectura a Olot per preparar el festival MOT

DdG OLOT

■ El MOT organitza dos clubs de lectura a Olot per escalfar motors per al festival. Els clubs estan dedicats a Maria Gaiña, autora d'*El nervio óptico*, i Lana Bastasic, la nova novel·la de la qual, *Atrapa la llebre*, sortirà just a temps per al club. Les dues autores parlen des de la literatura de com percebem les obres d'art i de l'espuma creativa que les origina. Les sessions seran el 12 de febrer i l'11 de març al Museu dels Sants. Les inscripcions ja estan obertes a la biblioteca Marià Vayreda i al web del festival. Aquestes activitats se sumen als cinc clubs organitzats des de les biblioteques de Girona.

«Paràsits», la millor estrena del 2019 pels crítics gironins

► El darrer film de Tarantino i «Portrait d'une jeune fille en feu» se situen en segona i tercera posició

A.C. GIRONA

■ La darrera Palma d'Or al festival de Canes, *Paràsits*, és pels crítics gironins la millor pel·lícula estrenada el 2019 a Girona. El film del sud-coreà Bong Joon-Ho, una salvatge faula sobre la bretxa social, s'ha endut 45 dels 70 vots possibles en la votació del Col·lectiu de Crítics de Cinema de Girona, que gestiona i programa el cinema Truffaut.

Els set membres del col·lectiu - Anna Bayó, Jordi Camps Linell, Íngrid Guardiola, Imma Merino, Àngel Quintana, Paco Vilallonga i Guillem Terribas - que han participat en la votació d'enguany han escollit el particular homenatge de Quentin Tarantino al Hollywood dels 60, *Once upon a time in Hollywood*, en segona posició, amb 39 vots.

Tanca el podi del 2019 amb 36 vots la pel·lícula *Portrait d'une jeune fille en feu*, de Celine Sciamma. El film, que mostra la relació amorosa entre una pintora i la seva model, encara és a la cartellera del Truffaut.

Més enrere i, sense gaires vots

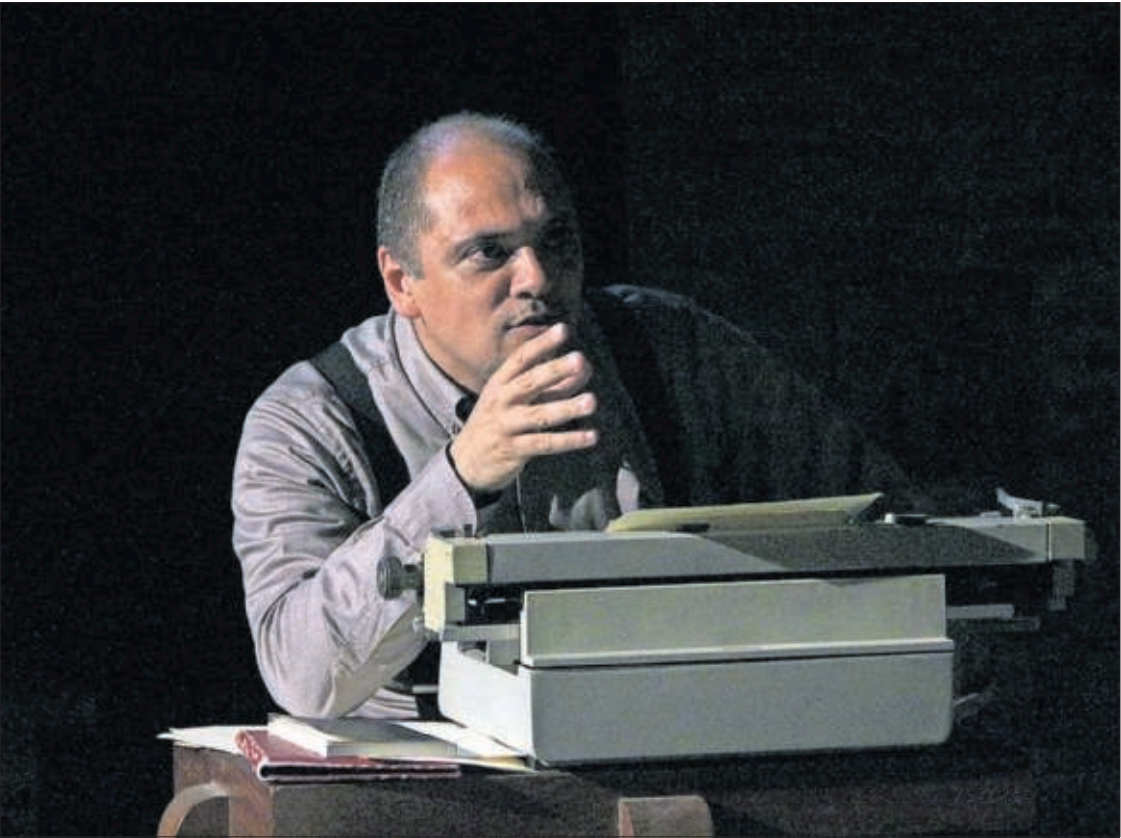
de diferència entre elles, hi consten les pel·lícules *An elephant sitting still* (26), òpera prima sobre la Xina actual d'un jove cineasta, Hu Bo, que es va suïcidar després de rodar-la; *The marriage story* (24), una producció de Netflix dirigida per Noah Baumbach, que hi aborda el dolor d'una separació matrimonial; *Le livre d'image* (22), l'assaig filmic amb el qual Jean-Luc Godard reflexiona sobre el món a partir d'una diversitat d'imatges preexistents; *Joker* (21), l'aproximació psicològica de Todd Phillips i l'actor Joaquin Phoenix a l'antagonista de Batman que va enlluernar Venècia, i *Il traditore* (21), amb la qual Marco Belloc-

«Paràsits», de Bong Joon-Ho.

chio reconstrueix el macrojudici de l'any 1992 contra la màfia siciliana que va ser instruït pel jutge Falcone a partir de la delació de Tommaso Buscetta.

CATALUÑA

Alfredo Giraldi durante una representación de Radio Libertà.

Una tragedia griega en la Barcelona de la Guerra Civil

‘Radio Libertà’, la odisea de una familia antifascista, en la Fènix

TONI POLO, **Barcelona**
Carminé Cesare Grossi fue un abogado napolitano antifascista que, en 1926, tras la enésima muestra de “cordialidad” por parte de *camisas negras*, se exilió a Buenos Aires con su esposa, Maria, y sus tres hijos, Renato, Ada y Aurelio, de 10, 9 y 7 años. Tras una década en Argentina, durante la que no cesó en su actividad contra el fascismo, en agosto de 1936 volvió a hacer las maletas, esta vez en dirección a Barcelo-

na, ilusionado por el triunfo de la revolución en la capital catalana tras el golpe del general Franco. Allí pusieron en pie Radio Libertà, que emitió para la Italia fascista, contando una versión opuesta a la oficial y desencadenando la ira de Mussolini.
Alfredo Giraldi, actor y marionetista de Nápoles, se enamoró de esta historia cuando la conoció de boca de su paisano el historiador Giuseppe Aragno y, con su compañía, La carrozza d’oro,

montó *Radio Libertà*. Se trata de un monólogo basado en el ensayo de Aragno *Un ‘no’ firmato ‘em-me’*, que ya se vio en Barcelona en 2014, gracias a Memorial Democràtic y a la asociación AltraItalia (que se encargó, además, de traducir los sobretítulos al catalán), en una única función en las Cotxeres Borrell. Ahora estará en la Sala Fènix hasta el próximo domingo.
La obra cuenta la emotiva historia de esta familia: acabada la

Memoria histórica

Junto con la exposición fotográfica de Andrés Ignacio *Nunca hay que dejar de luchar aunque en eso se nos vaya la vida*, sobre la violencia de Estado en Chile y que se inauguró el pasado 3 de enero, la sala Fènix se sumerge en la memoria histórica, además de con *Radio Libertà*, con *Iaia* (del 15 al 19 de enero), en la que Alba Valldaura revive, con emoción y formidable despliegue de recursos actorales, la dura historia de su abuela; y con *Fuga* (del 22 al 26), de la compañía La Klandestina, que refleja la relación de un abuelo y su nieto, con el trasfondo de la Guerra Civil.
A finales del año pasado, se pudo ver en este ciclo sobre la memoria histórica *Regreso al camí de la retirada*, el retorno a su casa de una mujer catalana después de una vida en el exilio, y *La espera*, en la que una mujer aguarda noticias de su marido, miembro de la Resistencia francesa deportado a Alemania.

esos hermanos nonagenarios que vivían en un modesto piso de la ciudad.
“Cuando Aragno me explicó esta historia, tan injustamente desconocida en Nápoles, quedé fascinado”, explica el actor. “El relato de Aragno era como un volcán en erupción, un río desbordado. Ya no me lo pude quitar de la cabeza: tenía todos los elementos de una tragedia griega y representaba un episodio precioso para Nápoles y, también, para Barcelona”. Además, encajaba a la perfección en los tres principios de la compañía de Giraldi: “ética, estética y política”.
Giraldi reconoce que el proceso de escritura ha consistido en seguir el dictado de diversos textos de Aragno: “He reescrito sus textos. ¡Algunos eran realmente teatrales! Tenían la fascinación de la epopeya... No me atrevería a decir que están escritos a cuatro manos, pero casi”. En escena aparecen Giraldi y Luana Martucci (también directora de la obra): él habla, él cuenta, él revive esa pesadilla que sacude a cada uno de los miembros de la familia Grossi; ella simplemente escucha, se emociona y da alguna réplica: “Algunos pasajes los cuenta ella porque dice que al escucharlos no puede evitar llorar; en cambio, si los recita, deja de ser una espectadora en el escenario y se mete en el papel. Así contiene las lágrimas”.
Pero el tono está impregnado de amargura. “La familia Grossi, al regresar a Nápoles tras la Segunda Guerra Mundial, no pasó por el tubo”, cuenta Giraldi. “Eran socialistas convencidos y nunca comulgaron con los sucesivos gobiernos de la Democrazia Cristiana, lo que les hizo caer en el olvido. Cuando Cesare regresó a Italia no pudo volver a trabajar como abogado, porque los exfascistas seguían en el tribunal de Nápoles”, denuncia, muy crítico con la política italiana de aquellos años.

La cultura exige a la Generalitat un 2% de su presupuesto

Actua Cultura, que reúne por vez primera a todo el sector, fija el objetivo en tres años

EL PAÍS, **Barcelona**
El sector cultural de Cataluña se ha unido bajo el paraguas de la iniciativa Actua Cultura para “decir basta y exigir un cambio de paradigma” de la Generalitat que represente un incremento del presupuesto del 0,65% actual hasta un 2%, y ha marcado una agenda de un máximo de tres años.
Empresas y agrupaciones profesionales del mundo de la cultura, que representan el 98% del sector y también el 98% de la facturación del mismo, presentaron ayer un plan de acciones para frenar “la falta de recursos, la autoexplotación y la precariedad”, explicó la portavoz del programa, Isabel Vidal.
El sector cultural, que en tér-

minos económicos supone un impacto directo del 3,5% del PIB, ha protagonizado una “unión sin precedentes” a través del programa Actua Cultura con presencia de todos los ámbitos. De esta manera, el sector de las artes escénicas, representado por Isabel Vidal; el sector musical, representado por Eva Faustino; el sector editorial, representado por Joan Sala; el sector audiovisual, representado por Montserrat Bou; y el sector de las artes visuales, representado por Joan Anton Maragall, están bajo el mismo paraguas.
Los portavoces de cada ámbito dejaron claro ayer en rueda de prensa, según Europa Press, que no se van a conformar con “las sobras” y apuntaron a una deba-

Los representantes de Actua Cultura, ayer en Barcelona. / EP

cle del sector en los últimos 10 años respecto al resto de países que ha derivado en una pérdida de liderazgo, cierre de espacios culturales y fuga de talento.
En Cataluña se destinan 30 euros anuales por persona en gasto cultural, lejos de los 108 de Andorra, 158 de Portugal, 233 de Italia y 476 de Francia, aseguraron. “No pedimos nada extraordinario”.
Para tratar de revertir la situa-

ción, Actua Cultura se ha reunido ya con la consellera de Cultura de la Generalitat, Mariàngela Vilallonga, los diferentes grupos parlamentarios y con el vicepresidente de la Generalitat, Pere Aragonès, con quien se volverán a encontrar este mismo mes.
Además, para este 2020 quieren “implicar a la totalidad del tejido cultural de Cataluña e interpellar a otros sectores para dar

mayor visibilidad a la campaña y dotarla de más transversalidad”.
Desde el sector, sin embargo, se hace autocrítica y se reconoce su “desidia” desde la crisis económica del 2008, cuando recibían el 1% del presupuesto, y la complicidad con la mirada corta del Govern respecto a las posibilidades de la cultura en Cataluña. Pero han decidido plantarse “por dignidad cultural”.
Según el programa, en la última década han mantenido el pulso a base de “arriesgarse y comprometerse”, pero las dificultades para competir con otros países los han llevado al límite: “Nos hemos cansado de palabras, entendemos la situación pero ya no vamos a ser cómplices”. Vidal añadió que están “cansados de sobrevivir”. En esa línea, apuntaron que, si no se logra un cambio de paradigma en tres años, “iremos más allá con acciones transversales, imaginativas y dilatadas en el tiempo”, aunque no avanzaron ninguna.
También avisaron de que gozan de un escaparate público diario, y no descartaron ser “una mancha de aceite” que se extienda a las otras administraciones autonómicas de España.

eP Primera fila **ICULT**

El finançament d'una parcel·la menystinguda

Objectiu: 2%

Tots els sectors culturals es planten contra el tracte «indecent» de la Generalitat i exigeixen que el pressupost destinat a la cultura augmenti del 0,6% al 2% com a mínim

RAMÓN VENDRELL
BARCELONA

Joan Anton Maragall, en representació del sector de les arts visuals, va dir: «Entre el 2003 i el 2019, la Generalitat va destinar mig milió d'euros a l'adquisició d'art, incloent-hi obra d'artistes vius».

Montserrat Bou, en representació del sector audiovisual, va dir: «La falta de pressupost i que TV-3 no compleixi la seva funció de locomotora han fet que ja no siguem un referent, perquè ens falta contingut».

Isabel Vidal, en representació del sector de les arts escèniques, va dir: «És impossible planificar a mitjà termini, la classe mitjana de les sales està desapareixent i la infradotació dels grans espais els impedeix fer una programació potent».

Joan Sala, en representació del sector editorial, va dir: «A veure quant temps aguanta si seguim així el tradicional lideratge de Barcelona com a capital de l'edició en castellà. A l'Amèrica Llatina hi ha un *boom* d'editorials al qual cal estar molt atent».

I Eva Faustino, en representació del sector musical, va dir: «No hi ha una política d'impuls de la creació pròpia». I això, per exemple, amb els grans festivals cada vegada més en mans de grups internacionals, és preocupant.

PARÀLISI TIRANT A CRISI // Amb aquestes imatges o resums del seu àmbit formulats de primeres els portaveus d'Actua Cultura van dibuixar ahir el paisatge de paràlisi tirant a crisi del sector cultural a Catalunya. La primera reclamació de la iniciativa Actua Cultura, que agrupa el 98% de les empreses culturals de Catalunya, és exigir al Govern que destini el 2% del pressupost a la cultura. Actualment hi dedica el 0,6%, i així van les coses. Per exemple, Dinamarca hi destina el 3,4%; Holanda, el 2,7%; França, el 2,5%; Portugal, l'1,8%, i Andorra, l'1,3%. Traduït en despesa cultu-

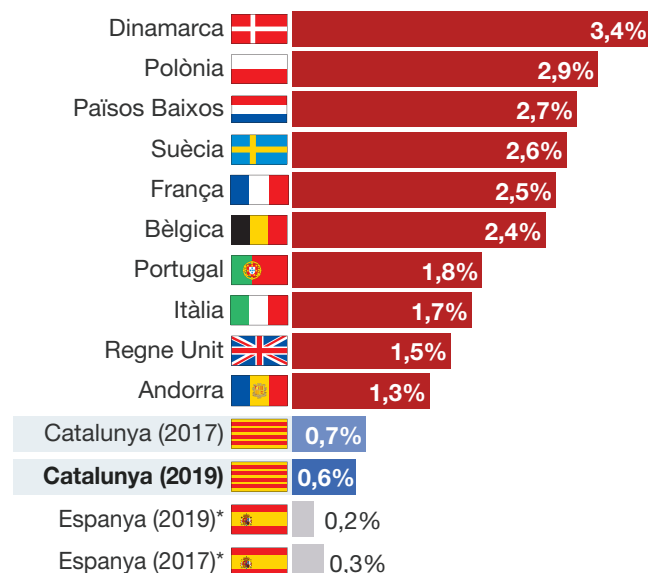

DANNY CAMINAL

►► Exposició de Bartolomé Bermejo al MNAC, el maig del 2019.

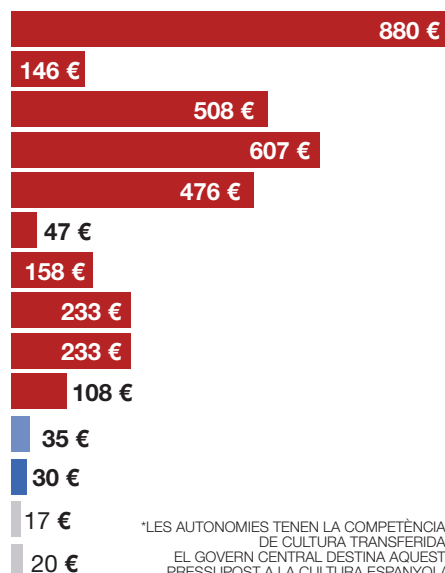
PRESSUPOST EN CULTURA

% RESPECTE AL PRESSUPOST TOTAL

Font: Eurostat

DESPESA PER HABITANT

*LES AUTONOMIES TENEN LA COMPETÈNCIA DE CULTURA TRANSFERIDA. EL GOVERN CENTRAL DESTINA AQUEST PRESSUPOST A LA CULTURA ESPANYOLA

EL PERIÓDICO

ral del govern per habitant la cosa queda així: Dinamarca, 880 euros; Holanda 508, euros; França, 476 euros; Portugal, 158 euros; Andorra, 108 euros, i Catalunya... 30 euros Són dades de l'Eurostat i la Generalitat facilitades per Actua Cultura. En efecte, el Govern central hi destina encara menys que el català: el 0,3%, el que suposa 20 euros per espanyol, dedicats en la immensa majoria a grans institucions estatals. Però resulta que les competències en cultura estan transferides a les comunitats autònomes. L'Ajuntament de Barcelona, per la seva banda, assigna a la cultura el 6% del seu pressupost i no són pocs els deutes de les administracions central i autonòmica que tapa, segons Actua Cultura.

Davant d'aquesta situació, Actua Cultura, grup la facturació del qual suposa el 3,5% directe del PIB de Catalunya, ha decidit dir prou. Vidal va explicar que des del 2008 el món de la cultura ha acceptat sense queixar-se que la situació era difícil, primer per la crisi i després i fins avui pel procés. Però se n'ha atipat de fer el préssec davant un tracte per part de la Generalitat que Vidal no ha dubtat a qualificar d'«injust» i «indecent». Actua Cultura no només exigeix l'esmentat augment de pressupost sinó un «canvi de paradigma» en la forma com la Generalitat considera la cultura. Això és, que deixi d'utilitzar-la a conveniència com una paraula tan pomposa com buida i passi a prendre-se-la amb un mínim de serietat.

De moment Actua Cultura, una insòlita aliança de tots els sectors culturals, ha tingut una reunió amb Pere Aragonès, vicepresident del Govern i conseller d'Economia, que els va emplaçar a una segona cita després d'ac-

Actua Cultura anuncia mesures «contundents i de llarga durada» si no veu satisfeta la seva demanda

ceptar la legitimitat de la seva protesta. La plataforma també ha passat per la des de fa uns anys gairebé indigent Conselleria de Cultura, la titular de la qual, Mariàngela Vilallonga, els va dir més o menys que està al seu costat i que bona sort.

POSSIBILISTA // Actua Cultura anuncia mesures «contundents, imaginatives i llargues en el temps» si no aconsegueix el seu objectiu que el 2% del pressupost català es destini a la cultura. Per això la primera cosa que ha de passar és que el Govern aconsegueixi aprovar uns pressupostos. Actua Cultura està disposada a acceptar que s'arribi al 2% en trams al llarg d'un termini de dos o tres anys, sempre que el 2020 hi hagi un augment significatiu que suposi destinar a la cultura més de l'1% del pressupost. Els grups parlamentaris, van dir els representants d'Actua Cultura, avalen la reivindicació. El 2% no és un ideal sinó una exigència «possibilista».

«Gestionem la misèria», va dir Vidal. «En molts llocs la cultura va com un coet, és en el nostre món petit on no funciona i per veure una gran exposició o un gran espectacle teatral te n'has d'anar fora», va afegir Sala. ≡

«La indústria audiovisual catalana ha tocat fons»

ISONA PASSOLA Presidenta de l'Acadèmia del Cinema Català

|| **JULIÁN GARCÍA**
BARCELONA

Quan falten a penes deu dies per a la celebració de la 12a edició dels premis Gaudí, la presidenta de l'Acadèmia del Cinema Català, la productora Isona Passola, té mig cap posat en les preocupacions de la gala i l'altre en la precària situació d'un cine viu en el terreny creatiu, però llastat per la clamorosa falta de finançament. Passola, huracanada, posa el focus en la Generalitat, a la qual apressa a atorgar una partida pressupostària a TV-3 perquè torni a generar producció pròpia, la mare del be de la indústria audiovisual catalana.

— **¿Com definiria la situació actual del cine català?**

— De molt precària. Estem en el moment més baix dels últims 15 anys. Recordo el 2009, l'any de *Pa negre*, *Herois*, *Bruc* i *Eva*. Va pujar l'audiència i el prestigi del cine català. Pensàvem que el tema ja estava encarrilat, però no. Que si la crisi, que si la suspensió del TC de la taxa audiovisual a les operadores de telefonia, que si la congelació dels pressupostos... Però és que no és excusa, is'ha de saber reaccionar! La situació avui és bastant dramàtica. Barcelona sempre ha sigut un puntal de la producció audiovisual, però gairebé tota la professió se n'ha hagut d'anar a Madrid. Allà hi ha molta feina amb les plataformes de *streaming*. Aquí amb prou feines queda res.

— **¿Quina és la raó, segons el seu parer, d'aquesta situació?**

— Jo acuso directament el Govern de la Generalitat. No jo, sinó tot el sector. Per intentar reestructurar TV-3, el Govern la va deixar caure com a generadora de continguts audiovisuals propis. És imprescindible que la televisió pública disposi d'un pressupost per tornar a fer producció pròpia: sèries, pel·lícules, documentals... TV-3 havia sigut el motor del nostre audiovisual i des de *Merlí* no s'ha produït res. Hem tocat fons.

— **Paradoxalment, és un moment en què, amb les plataformes, es genera més audiovisual que mai.**

FERRAN NADEU

►► Isona Passola, fotografiada ahir a Barcelona.

«És imprescindible que la Generalitat atorgui una partida a TV-3 perquè torni a fer producció pròpia»

— En una època en què es veu més ficció que mai, tenim un govern que ha dimittit de la seva pròpia televisió pública. Aquest país sempre ha estat a l'avantguarda creativa, defensant la cultura fins i tot quan no hi havia democràcia. I un país sense un audiovisual potent no és un país, perquè avui tot es vehicula a través de l'audiovisual: la cultura, l'ensenyament, la comunicació, la premsa. Estem perdent una oportunitat històrica. Això va molt de pressa, i si t'embadaleixes un o dos anys, has perdut el tren. Estem molt enfadats. Si no es resol el tema de TV-3, tancaran més empreses. La majoria de projectes estan empantanegats. És dolorós, perquè quan els altres van més de pressa que mai, nosaltres estem més enrere que mai.

— **En aquests Gaudí hi ha molt cine en català, però molt precari quant a finançament.**

— La majoria de pel·lícules no arriben ni als 100.000 euros de pressupost i no són competitives a nivell europeu, tot i que hi hagi molt talent darrere. S'està rodant en condicions molt precàries, sense assegurança, amb els equips mal tractats, pràcticament tot fet en actitud cooperativa. No dic que no hi hagi talent, que n'hi ha. Les escoles i les universitats funcionen. I hi ha una tradició molt forta des de sempre. Però així no es pot anar pel món.

— **¿Per quina raó plataformes com Netflix han obert estudis a Madrid i no a Barcelona?**

— Perquè aquí ningú s'ha mogut gens perquè vinguin. A més de dotar de finançament la televisió pública, la Generalitat hauria de facilitar també a les plataformes que s'instal·lin aquí, perquè es moren de ganes de venir a Barcelona.

— **El pressupost de cultura a Catalunya és només del 0,6%. ¿Arreglarà una cosa que augmenti al 2%?**

— És una vergonya. Horroritza la comparació amb el pressupost de cultura d'altres països. Em fa gràcia perquè parlen de la societat del benestar i és evident que el més important és la sanitat i l'ensenyament, però l'audiovisual és cultura, i la cultura és la tercera o quarta pota de l'estat del benestar. I és que un pam de carretera menys resoliria el problema de l'audiovisual!

— **La falta de producció audiovisual pròpia provoca que els joves consumeixin cada vegada menys produccions en català. ¿Li preocupa?**

— Tant parlar de la llengua, i el català ha perdut completament el tren de l'audiovisual. Es va deixar caure el canal infantil de TV-3, que funcionava de meravella. I no només s'està perdent la llengua i el contingut de proximitat. S'està perdent la possibilitat d'exportar aquests continguts a l'estranger. Fixi's: una sèrie com *Merlí* és molt d'aquí, però ha triomfat a nivell internacional. ≡

Els reptes del líder socialista

Com no morir en l'intent

El primer objectiu de Sánchez és nomenar un ministre capaç de 'resetejar' la justícia espanyola

JOAN
Tapia

Robert Shrimley expressava ahir al *Financial Times* la seva sorpresa perquè després de la gran derrota de **Jeremy Corbyn**, la pitjor dels laboristes des del 1935, el partit no busqui un nou **Tony Blair**, que va guanyar tres eleccions. **Shrimley** no apuntava tant al **Blair** liberal sinó al seu caràcter, «disposat a tot per guanyar, que entenia que sense arribar al poder el partit Laborista només oferia bones intencions».

Aquest afany a assolir el poder és una característica –que molts ataquen– de **Pedro Sánchez**. I és que, contra el que acaba de dir **Pablo Casado**, **Sánchez** no és «un home de palla del nacionalisme». Ni de ningú. El seu únic nord ha sigut liderar el vell PSOE –mutilat després que a **Zapatero** li explotés a la cara la crisi del 2008– i reconquistar la Moncloa. Va guanyar les seves primeres primàries al PSOE, sent gairebé un desconegut,

contra l'oficialisme de Ferraz i amb el recolzament de **Susana Díaz**. Després va rebutjar ser l'home de palla de **Díaz**, o del PSOE tradicional.

Després de les eleccions del 2015 i amb un resultat molt regular (90 escons), va intentar la seva primera investidura fallida, pactant amb **Rivera** i esperant que **Iglesias** no el vetés. Després va ser defenestrat pel PSOE convencional després de negar-se a facilitar la investidura de **Rajoy** a finals del 2016. Semblava enterrat, però va ressuscitar a les primàries del 2017 guanyant amb terrabastall **Susana Díaz**. I el juny del 2018 va aprofitar la sentència Gürtel per ser investit presi-

dent en una moció de censura que va ser un vot contra el PP de **Rajoy**. Però a primers del 2019 va haver de convocar eleccions després que ERC, JxCat i tota la dreta tombessin els seus pressupostos.

VA GUANYAR AMB brillantor les eleccions d'abril (amb 123 diputats), però lluny de la majoria absoluta. No va poder formar Govern perquè es va negar a la coalició amb Podem que creia inconvenient. Va tornar a guanyar (amb tres escons menys) al novembre i ara, després d'un pacte exprés amb **Iglesias**, una entesa amb el pragmàtic PNB i un tortuós festeig amb ERC, ha sigut investit amb un

marge mínim. **Sánchez** no és un home de palla, sinó un polític ambiciós que no vol ni desenganxar-se de les seves bases ni renunciar a governar.

Té en contra tota la dreta. Però, investit, és gairebé impossible fer-lo fora. Tret que dimiteixi (a primers del 2019 ho va fer esperant tenir més força). Ara haurà de patir un matrimoni de conveniències amb ERC, treure uns Pressupostos, sobreviure sense decebre... Més tard, treballar el desglaç entre l'esquerra i el PP. Missió impossible, però obligada si vol normalitzar la vida política i fer coses per a les quals necessiti majories molt qualificades.

Abans ha de formar Govern i trobar un ministre de Justícia (i un fiscal general) que puguin *resetejar* (sense revoltar) la justícia espanyola, en tràngol difícil des que Luxemburg ha sentenciat que **Puigdemont** i **Junqueras** són eurodiputats. I a més **Junqueras** ha sigut elegit vicepresident del grup dels Verds.

Felip VI li va dir ahir que, després de tan llarga espera, el dolor vindrà després. **Sánchez** el palpa. Però no vol morir en l'intent. ≡

Periodista.

LEONARD BEARD

Investidura al Congrés

El factor humà

MAR
Calpena

El que és personal és polític, diu una vella màxima del feminisme, atribuïda a **Carol Hanisch**. Una idea que va planejar sobre el progrés de tota la sessió d'investidura, més enllà d'una lectura de gènere original. En poques sessions de les Corts les circumstàncies personals d'alguns parlamentaris havien tingut tant pes en el debat públic i en poques el factor humà havia retratat tant tants diputats. Es diu també que el veritable temperament de cada persona es coneix en els moments d'adversitat; si això és així, poques coses bones poden dir-se

del caràcter d'**Inés Arrimadas** o d'**Adolfo Suárez Illana** (menys encara del de **Santiago Abascal**). Necis, classistes, mal educats i estèrils en el seu paper institucional, comportant-se com si el poder fos el seu 'cortijo' (cosa que no deixa de ser irònic, al pertànyer a formacions que continuen sent minoritàries o al no haver-hi accedit personalment, com en el cas de **Casado**).

Per moltes citacions a **Azaña** que es fessin –per cert, un altre dia podem parlar de la capacitat dels nostres polítics de citar no a fi d'il·lustrar res, sinó per afectar cultura–, la veritat és que la crispació que es va veure al Congrés no es deu tant a la confrontació entre projectes polítics, sinó a l'interès per deslegitimar-ne un de molt concret, el de la coalició de Govern. Una deslegitimació que cobra caires d'insubmissió («cop d'Estat contra la democrà-

cia»), d'intimidació (com la que va patir el diputat de Terol Existeix, que va haver de dormir en parador secret) o de desídia («m'importa un rave la governabilitat d'Espanya», va proferir una **Montserrat Bassa** l'actitud de la qual pot ser acceptable en un ciutadà privat, però que en el cas d'un parlamentari denota sectarisme i falta d'empatia, si no fos perquè en aquest cas l'abstenció d'ERC indicava que es tractava més d'una molèstia per a consum propi que d'una veritable invectiva contra l'Estat).

PERÒ aquesta falta d'amor per aquells que teòricament s'afirma servir per damunt de tot, no ens enganyem, no és, com deia en altre temps Podem, un problema de «casta». Els polítics no són diferents de la societat que els elegeix, sinó que en són un fruit i un símptoma. L'espectacle de la sessió

d'investidura s'entén en una Espanya on s'invoca amb massa alegria l'espectre del 36 i on les opcions de regeneració i trobada han passat a convertir-se en sorpreses ressenyables, com en el cas dels discursos d'**Aitor Esteban** i **Oskar Matute**, gens sospitosos d'estar alineats amb el Govern del PSOE i UP, però precisament per això el contrast amb altres grups és encara més demolidor.

Però si la pitjor cara de la societat espanyola es va veure en els intents de desgast d'uns quants, quedem-nos també amb l'altra cara de la política i de l'ésser humà, la d'**Aina Vidal**, que va convertir l'obstacle en el camí i va complir el compromís amb els seus votants obligant-se a anar a votar a pesar de la seva greu malaltia. A ella, i als que comparteixen la seva grandesa: gràcies. ≡

Periodista.

Noms propis

Christophe
Castaner
Ministre de l'Interior de França

★★★★

La Fiscalia de París investiga la mort d'un repartidor asfixiat en un control policial després de ser immobilitzat amb una controvertida tècnica d'estrangulació. Els testimonis neguen la versió dels agents que l'home es comportava de manera agressiva. ►Pàg. 19

Michael
O'Leary
Conseller delegat de Ryanair

★★★★

L'aerolínia de baix cost va iniciar ahir el desmantellament de les bases de Gran Canària, Tenerife i Lanzarote, fet que suposa deixar uns 300 empleats sense feina. Tripulants de cabina i pilots van haver d'esperar fins a última hora del dia per rebre la carta d'acomiadament. ►Pàg. 27

Sadio
Mané
Davanter del Liverpool

★★★★

L'extrem senegalès ha culminat l'any de la seva vida amb les màximes distincions a què podia aspirar: campió d'Europa, de la Supercopa i del Mundial de clubs, màxim goleador de la Premier League (22 gols) i, com a epíleg, millor jugador de l'Àfrica del 2019. ►Pàg. 46

Mariàngela
Vilallonga
Consellera de Cultura

★★★★

La plataforma Actua Cultura, que engloba els sectors culturals de Catalunya, exigeix al Govern que el pressupost destinat a cultura passi del 0,6% al 2%. La titular de l'àrea ha de posar tot el seu afany perquè aquesta xifra creixi sense demora. ►Pàg. 50

Quico
Pi de la Serra

Cantautor

★★★★

El veterà artista barceloní representa com ningú l'esperit del Barnasants, el festival de la cançó d'autor. A ell li correspon demà obrir el que serà el 25è aniversari del certamen amb un concert a les Cotxeres de Sants. ►Pàg. 54

L'APUNT

La cultura ho és tot

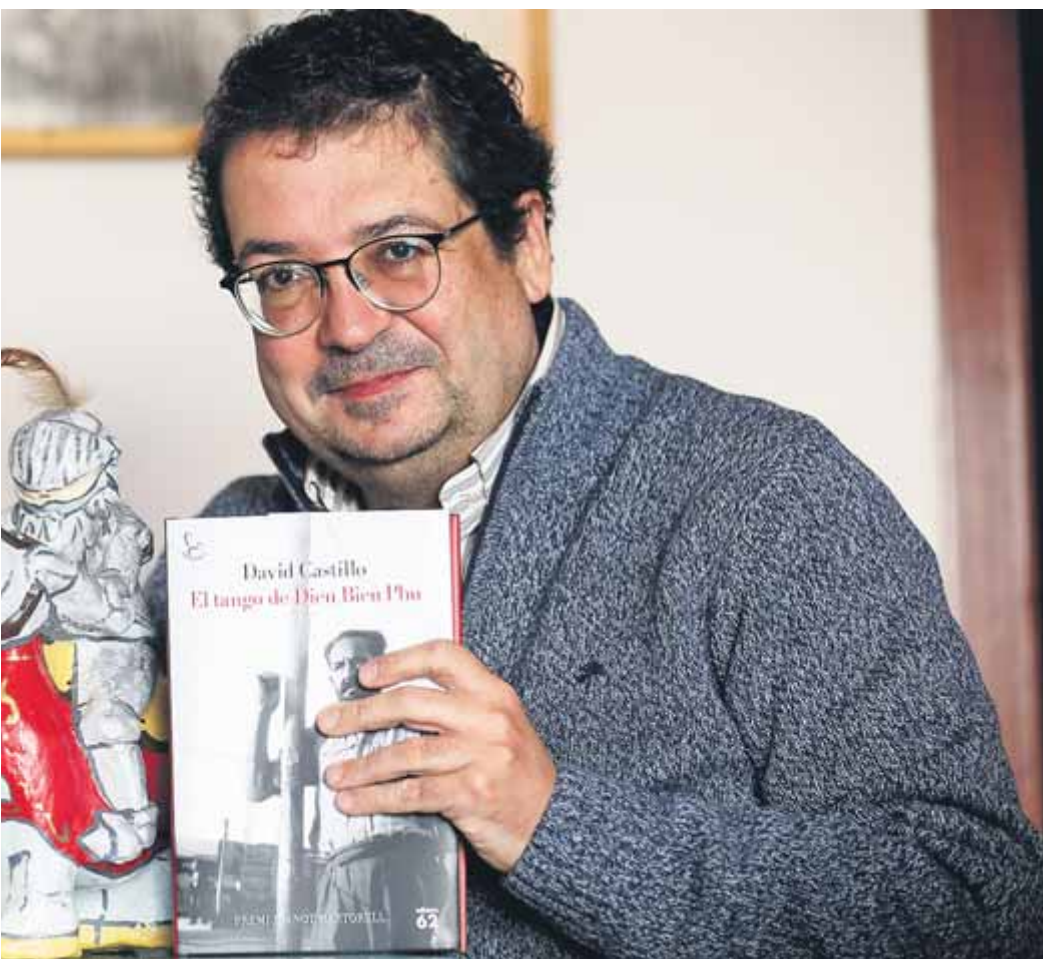
Jaume Vidal

La demanda del 2% del pressupost de la Generalitat per a Cultura que fa ara el grup d'organitzacions del sector cultural Actua Cultura 2% no és, encara que s'adreci a l'actual govern, una qüestió centrada en un o altre partit, és el crit etern d'un sector al qual es tracta des de la política amb condescendència i amb bons propòsits, però nul·les realitats. Com es va dir ahir en la

presentació d'Actua Cultura 2%, avorreix la cantarella de "la cultura subvencionada". La cultura necessita el diner institucional, que és de tots, com el necessiten altres sectors als quals no se'ls reprova cada euro que reben. La cultura no pot estar relegada perquè la cultura ho és tot. Llàstima que els que la ignoren no saben com n'és, d'important, a la seva vida.

guanyat el premi Joanot Martorell

Tot el que surt és real, doncs. Parteix d'un miner de Fígols que, quan mor el seu germà, va cap a Barcelona perquè s'ha carregat al capatàs i, a partir d'aquí, són tot d'històries reals i documentades. En bona part, gràcies a Pep Quevedo, que em va obrir moltes portes i em va permetre accedir a documents, seus o d'arxius públics. Un company fonamental.

Ha de ser complicat sintetitzar tanta informació acumulada i que l'obra funcioni narrativament.

És una merda, perquè, si em presento a un premi amb una novel·la de dues mil pàgines, no el guanyo. El que faig no interessa, busquen un altre perfil de novel·lista. Si vas amb una història com aquesta, algun dels escassos directors literaris que queden et dirà que està molt bé l'esforç i la història, però a mi de seguida em van clavar la llufa de no ser comercial, de ser massa intel·lectual. I he venut milers de llibres! En novel·la, jo no faig parlar els cabirols, ni parlo amb les plantes, ni descriu que obro la nevera per veure si hi ha pernil dolç [riu]. Per mi, aquesta novel·la és com un còmic d'*Ha-zanñas bélicas* amb amor.

David Castillo, mostrant un simpàtic cavaller Joanot Martorell de cartró que li van donar de guardó del premi i la novel·la, amb una foto de l'avi, feta per Agustí Centelles, a la portada ■ JUANMA RAMOS

Al text, llegim que l'obra no té intenció de revenja ni de ser al·liconadora. Què ha après o entès mentre ha 'viscut' dins la novel·la, però?

Ara diré obvietats. He après que la Guerra Civil la va guanyar el més bèstia. I que si l'haguessin guanyada uns altres, segurament també haurien passat coses ben funestes. He estat més conscient que la Segona Guerra Mundial va ser un desastre que va calmar Europa després de segles de conflictes greus. L'obra està vista des del punt de vista del poble i, si agafem els treballadors de l'època, segurament set de cada deu eren dels sindicats únics de la CNT, però no és un llibre de propaganda anarquista, ni molt menys, perquè és força crític. He volgut mostrar també el comportament salvatge d'alguns homes.

Podríem dir que és la condició humana, dominar i destruir?

Si a un home li dones un fusell, una pistola, una bomba, es creu Gary Cooper i intenta imposar la seva opinió, la seva visió de la justícia, per sobre de la dels altres. Tot i això, he intentat que la novel·la, que és un gènere subjectiu, políticament fos equànime. ■

El Tradicionàrius dedica la 33a edició al músic basc, que es refà d'un ictus

Benvolgut Kepa Junkera

Guillem Vidal
BARCELONA

Amb l'afany de donar valor a la relació que el Tradicionàrius manté des de fa anys amb Kepa Junkera, el Festival Internacional de Folk farà demà un "reconeixement" al mestre de la *trikitixa*, en plena recuperació d'un ictus que va tenir a finals del 2018 quan estava de gira a Bèlgica. "Kepa ha col·laborat sempre amb nosaltres en tota mena de projectes, formacions musicals i idees", subratllava, ahir, en la presentació de la 33a edició del festival al C.A.T. de Gràcia, el director del Tradicionàrius, Jordi Fàbregas. El músic basc, que uns mesos abans d'aquell sotrac havia presentat, en el marc del festival, *Fok*, un ambiciós i apassionant recorregut per la cultura popular dels Països Catalans, rebrà demà l'afecte de Josep Maria Ribelles, Ballaveu, Txek, El Pont d'Arcalís, Guillem Ballaz & Marta Rius i Guillem Anguera en l'espectacle *Kepa Aurrera*, la primera de les 70 activitats programades, fins al 3 d'abril, pel Tradicionàrius. "En Kepa és un músic transcendent en la vitalitat actual de la música tradicional a Euskadi, la península Ibèrica i més enllà", reivindicava el festival, que dedicarà també a Junkera una exposició de fotografies de Josep Tomàs. Gaizka Project, un regenerador i aplaudit projecte a tres bandes entre el quartet vocal gallec Ialma, l'acordionista basc Iñaki Plaza i el català Manu Sabaté, uns dels principals responsables d'haver dut la gralla

Manu Sabaté, renovador de la gralla, durant la presentació, ahir, del 33è Tradicionàrius ■ ACN

La xifra

14

presentacions de disc són les que oferirà, entre el 10 de gener i el 3 d'abril, el Festival Tradicionàrius.

més enllà del seu context habitual, completarà demà la jornada inaugural del 33è Tradicionàrius.

Una nova 'Moreneta'

El Tradicionàrius —que, ahir, celebrava la concessió, al C.A.T., del nou premi Joan Amades— inclourà també catorze presentacions de disc (Joana Gomila i Laia Vallès, Marala i La Marta Rius, entre altres) i tres absolutes, entre les quals la unió de Germà Negre i la Cobla dels

Sons Essencials de Marcel Casellas per a l'espectacle *La Moreneta* (7 de febrer). El festival, d'altra banda, homenatjarà Ovidi Montllor en el 25è aniversari de les seves "vacances" amb la presentació del nou disc dels valencians El Diluvi (20 de març) i rebrà, un cop més, la visita de Quico el Célio, el Noi i el Mut de Ferreries, que capitanejaran l'espectacle *DO Terres de l'Ebre*, amb Pepet i Marieta, Montse Castella i Èric Vinaixa, entre altres artistes ebrencs.

El Tradicionàrius, amb menys presència d'artistes de la resta de l'Estat i Europa que en edicions passades, disposa aquest any d'un pressupost de 130.500 euros (60.000 dels quals provinents de la Generalitat), aproximadament un 10% menys de l'any passat. ■

El grup Actua Cultura 2%, integrat per associacions empresarials de la cultura catalana, reclama que el govern tingui més atenció pressupostària per al sector

Proclama pel 2%

Jaume Vidal
BARCELONA

Un sector de la cultura catalana, bàsicament el de l'empresa, ha dit: "Prou." Reclama a la màxima institució del país, la Generalitat, un canvi de "paradigma". I el camí per fer-ho depèn primerament d'un millor tracte econòmic. El Departament de Cultura rep un 0,6% del pressupost general i el que es vol és arribar, com a mitjana europea, al 2%. Aquesta reclamació històrica, que sense gaire concreció ha surtat per l'ambient cultural català, ara la fan seva amb fermesa Actua Cultura 2%, una entesa de d'organitzacions empresarials, "però oberta a creadors i a tota mena d'entitats i col·lectius".

Ahir en representació dels diferents sectors van explicar els seus objectius. Hi eren presents, per l'àmbit audiovisual, Montserrat Bou; pel de les arts escèniques, Isabel Vidal; pel del llibre, Joan Sala; pel de la música, Eva Faustino, i pel de les arts visuals, Joan Anton Maragall. "Tot va sortir quan ens trobàvem de manera separada en negociacions amb les institucions i ens vam adonar que ens faltava unitat", va indicar Vidal, que creu que "les paraules dels polítics no coincideixen amb els seus fets": "De sempre ens parlen de la importància de la cultura, però si s'ho creguessin de veritat fariem alguna cosa perquè fos més d'un 0,6%."

Des d'aquesta nova tau-la reivindicativa es va fer

Montserrat Bou, Isabel Vidal, Eva Faustino, Joan Anton Maragall i Joan Sala, ahir en la presentació d'Actua Cultura 2% ■ V.B.

Les frases

“La Generalitat entre els anys 2003 i 2019 ha invertit en adquisició d'art només mig milió d'euros”

Joan Antón Maragall
ARTS VISUALS

“Al calaix han quedat molts plans per manca de pressupost, el pla integral de la música ja ha quedat obsolet”

Eva Faustino
MÚSICA

“Des del sector hem estat còmplices durant temps d'aquesta mirada curta a la cultura”

Isabel Vidal
ARTS ESCÈNIQUES

“Catalunya ha ostentat el lideratge de l'edició en castellà, però aquest lideratge mundial pot acabar”

Joan Sala
SECTOR EDITORIAL

una mirada enrere i van dir que estan "cansats de la desídia, de la manca de consideració pel que fa a la cultura, traduïda en un pressupost minúscul". I la queixa va venir acompanyada d'un *mea culpa* per la manca de determinació i unitat del sector fins ara. "A causa de la situació de crisi dels últims 10 anys, hem estat constructius, empàtics i pa-

cients i enteníem que havíem d'esperar i fins i tot hem estat còmplices del manteniment d'aquesta mirada curta", va dir Isabel Vidal.

Un dels punts que van celebrar de la seva acció és la unitat de tots els àmbits culturals "amb qüestions àmplies que ens afecten a tots". Per Joan Sala: "Considerem que ara ha arribat el moment d'unir-se amb

la idea que la nostra feina serà llarga. Hem de ser un país normal, amb dotacions normals. No demanem res extraordinari, sinó el que té el nostre entorn." Segons dades de la Generalitat i d'Eurostat, la despesa per a cultura a l'any per habitant és a Catalunya de 30 euros, mentre que a Dinamarca arriba als 800; a França, als 200; a Portugal, als 120, i a

Polònia, als 90.

El sector va recordar que l'objectiu del 2% del pressupost de la Generalitat ha estat una reivindicació des de fa molt de temps, amb un acord parlamentari inclòs, de no més fa un any.

La disminució en un 50% del pressupost de Cultura des de l'any 2009 fins a l'actualitat ha suposat "la desaparició de línies

d'ajuda a la promoció, a la creació i a la producció cultural". També van lamentar la caiguda de les dotacions en infraestructures culturals públiques, de manera que "el consum cultural ha baixat i continua baixant", i van alertar que el teixit empresarial s'està desfent: "El sector de la cultura ha mantingut el pols a força d'arriscar i de comprometre sense el normal suport de l'administració."

Quan se'ls va demanar casos concrets, Maragall va explicar que la Generalitat entre els anys 2003 i 2019 va invertir en adquisició d'art només mig milió d'euros, i Montserrat Bou va afirmar: "Si és referent en molts mercats internacionals, el sector de l'audiovisual està deixant de ser-ho." Eva Faustino va alertar que el pla integral de la música "ha quedat obsolet" i Joan Sala hi va afegir: "Catalunya, des de temps immemorials, ha ostentat el lideratge de l'edició en castellà, però no estem contrarestant en absolut el sorgiment d'editorials independents a Sud-amèrica. Ja veurem quants anys som capaços de mantenir aquest lideratge mundial."

Després de reunir-se amb el vicepresident de la Generalitat, Pere Aragonès; la consellera de Cultura, Mariàngela Vilallonga, i representants de tots els partits polítics del Parlament, tenen convocada una nova reunió aquest mes amb Aragonès per continuar tractant aquesta problemàtica. ■

I si no s'hi arriba... "accions contundents i imaginatives"

Un "grup d'acció" que vol cercar més complicitats

Actua Cultura 2% no es considera una plataforma, sinó "un grup d'acció". Les entitats que l'han impulsat són Adet-

ca, Associació d'Empreses de Teatre de Catalunya; Ciatre, Associació de Companyies de Teatre Professional de Catalunya; Apecat, Associació de Productors i Editors Fonogràfics i Videogràfics Catalans; Acadèmia Catalana de la Música; Asacc, Associació de Sa-

les de Concerts de Catalunya; ARC, Associació Professional de Representants, Promotors i Màners de Catalunya; Associació Plataforma d'Arts de Carrer; PAF, Productors Associats de Fonogrames; Gremi de Galeries d'Art; Art Barcelona; Gremi d'Editors; Edi-

tors.cat; Cambra del Llibre; Gremi de Llibreters de Catalunya; PAC, Productors Audiovisuals de Catalunya; Catalunya Film Festival; Gremi de Cines de Catalunya, i Proa, Productors Audiovisuals Federats.

Segons van explicar ahir

els impulsors d'Actua Cultura 2%, estan oberts a altres entitats i fins i tot han rebut el suport del Conca.

Volien pressionar fins a assolir el 2%: "Podem donar terminis però han de ser curts i amb increments significatius." En el cas de no assolir la

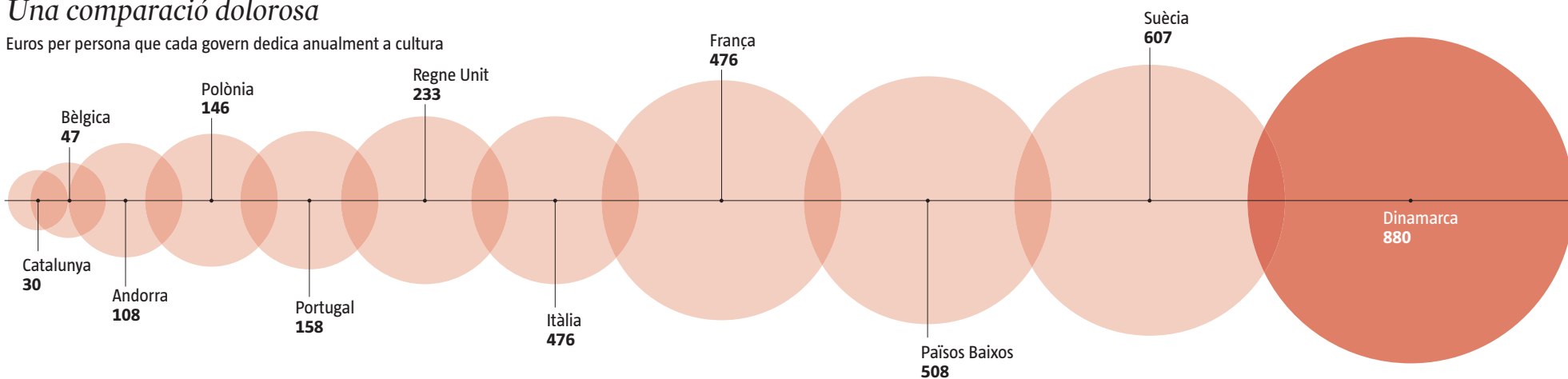
seva fita faran accions de resposta: "imaginatives, contundents i dilatades en el temps". I amb això juguen a favor "perquè cada dia hi ha molts espais en què se celebren actes culturals". També volen intervenir activament en la futura llei de mecenatge. ■

Cultura

El Govern destina un 0,6% del seu pressupost a Cultura, lluny del 2% de mitjana europea

Una comparació dolorosa

Euros per persona que cada govern dedica anualment a cultura

FONT: Actua Cultura, Eurostat i Generalitat

LA VANGUARDIA

LUBERT TEIXIDO

Un espectacle al Teatre Grec de Barcelona

Les arts exigeixen un 2% o passaran a l'acció

Actua Cultura uneix per primer cop tot el sector cultural

IGNACIO OROVIO
Barcelona

De les paraules als fets. La plataforma Actua Cultura, que reclama que la Generalitat apugi del 0,6 al 2% (la mitjana europea) el pressupost que dedica a les arts i les lletres, passarà a l'acció si les seves peticions cauen en sac foradat. Per la seva pròpia naturalesa, el sector té una gran visibilitat (només el teatre, per posar un exemple, té uns

2,6 milions d'espectadors a l'any), i no dubtaran a fer-la servir per conscienciar del menyspreu pressupostari que el Govern demostra per la cultura.

Però, de moment, paraules. L'entitat, amb una existència que va ser avançada per aquest diari el 22 de desembre, es va presentar ahir oficialment a Barcelona amb un programa que, ara per ara, és reflexió. Actua Cultura uneix per primera vegada tots els sectors de l'àmbit cultural; ahir va estar representada per Isabel Vidal (arts

escèniques), Montserrat Bou (audiovisual), Eva Faustino (musical), Joan Sala (editorial) i Joan Anton Maragall (art).

“Entenem la situació, amb deu anys de crisi profunda i també de complexitat política, però ja no la compartirem més. Ha arribat el moment de dir prou. D'alguna manera ens hem sentit còmplices respecte d'aquella mirada curta dels nostres governants”, va dir ahir Vidal. “No es tracta només de diners –va afegir–, es tracta d'aconseguir un canvi de paradigma en la visió

que la Generalitat té de la cultura i el seu tractament social”.

Algunes de les reivindicacions, més enllà del terreny econòmic, són que s'aposti d'una vegada per un acostament entre educació i cultura, per una política de creació de públics, per un rescat de les humanitats en la trajectòria educativa, per una protecció d'espais culturals contra la voracitat immobiliària i per una llei de mecenatge. Fa anys que aquesta és la promesa habitual de cada nou ministre de Cultura.

Un dret que cal exigir

ANÀLISI

Miquel Molina

Algunes citacions cal actualitzar-les perquè no quedin obsoletes. A Steinbeck se n'hi atribueix una que ve a dir que per la pols acumulada als llibres de les biblioteques públiques es coneix el nivell cultural d'un país. Ara l'escriptor hauria de canviar l'enunciat: “Per les retallades de la partida de compra de llibres de les biblioteques públiques es coneix el nivell...”. Ara bé, el significat continuaria sent el mateix; és a dir, un suspens per a aquells països que prefereixen gastar-se els diners en qualsevol cosa abans que en cultura.

Un Govern com el català, que destina a aquesta àrea un 0,65% del pressupost, és un executiu que considera poc o gens rellevant elevar la formació cultural dels seus administrats. A l'espanyol sembla que encara li interessa menys, ja que amb prou feines inverteix un 0,2%, tot i que en el seu cas es pot al·legar que gran part de les competències estan transferides a les comunitats autònomes.

La reivindicació de la plataforma Actua Cultura perquè el pressupost de cultura català s'incrementi fins al 2% és la simple exigència del desenvolupament dels drets culturals que té tota persona pel simple fet d'haver nascut. D'entrada, a l'accés a una cultura de qualitat.

El Govern català té l'oportunitat d'esmenar-se durant l'elaboració dels nous pressupostos. Aquest cop no serveix l'argument de la Catalunya infrafinançada: el que és important no són els diners invertits, sinó el tant per cent.

Em trobo el del banc a la piscina i, per variar, es fa el simpàtic. “Al final els actors sou una mica com putes”. Doncs sí, idiota. Soc mil vegades més company de les treballadores sexuals que dels panolis com ell. So what? Visca la segona professió més antiga del món!

@josepjulien
Josep Julien Actor

Que una agent hagi estafat 86.000 euros de drets d'autor a un escriptor català és una notícia excel·lent per a la literatura catalana. No entenc com no ho celebra ningú –tret de l'autor, esclar.

@EnricGoma
Enric Gomà Escriptor

Bueno, la vida de Henry, el plan de vida de Henry. Qué genia absoluta, luminosa y perversa, Iris Murdoch.

@gonzalotorne
Gonzalo Torné Escriptor

Los antisistema no están por mejorar el sistema, por más que tu buena voluntad quiera crearlo.

@rafaelgumucia
Rafael Gumúcio Escriptor

Unió. Bou, Vidal, Faustino, Maragall i Sala ahir al matí abans de la presentació de la plataforma, que prefereixen qualificar de “programa”

“Hem de denunciar que les autoritats no s'adonin que som com som gràcies a la cultura, i això passa, entre altres coses, per un respecte a les humanitats”, va dir Vidal. “Si no volem ser un país només de platja i gastronomia –també ho som–, hem de canviar de rumb”, va afegir. “La cultura és un bé addictiu; com més en consumeixes, més en necessites, però aquest procés també té lloc al revés”, va dir Maragall.

“També hem de posar fi al mantra –va afegir Sala– que som el sector de les subvencions. Quin no ho està? Alguns, i és bo que sigui així, són purament públics. En el fons de la nostra reivindicació hi ha la necessitat que els nostres fills no creixin com burros, que tinguin alguna cosa al cap. Només cal veure què ha passat últimament al Congrés dels Diputats. La cultura està perdent pes, i és necessari que la utilitzem per millorar com a societat”.

Actua Cultura ha mantingut dues reunions amb el Govern. La primera, amb la consellera Mariàngela Vilallonga, i la segona, amb el vicepresident, Pere Aragonès. “El departament –va explicar el galeista Maragall– també és víctima de la situació”. Aragonès, va afegir Vidal, “té visió d'estadista, i ens va demanar uns quants dies per estudiar millor la situació; ens penssem que va entendre que no parlen d'un retoc. Per la nostra banda, sabem que té molts fronts, i aquest n'és un”. “Crec que molts polítics senten vergonya quan els contrastes el que diuen i el que fan”, va lamentar Vidal.

El percentatge no enganya: el

ISABEL VIDAL

“No es tracta només de diners, sinó d'aconseguir un canvi de paradigma”

JOAN A. MARAGALL

“La cultura és un bé addictiu; com més en consumeixes, més en necessites, i al revés”

MONTSERRAT BOU

“Estem farts de sentir que la cultura és important i que els fets no es corresponguin amb això”

JOAN SALA

“En el fons de la nostra reivindicació hi ha la necessitat que els nostres fills no creixin com burros”

pressupost català d'aquesta àrea va tenir uns màxims del voltant d'un 1% del pressupost anys enrere i avui se situa en un 0,6%, és a dir, uns 30 euros per persona i any. Com d'aquí a Urà respecte a Dinamarca, que n'hi dedica 800, però molt lluny també de l'immediatament superior, Bèlgica (47), i també d'Andorra (108), Polònia (146), Portugal (158), el Regne Unit i Itàlia (233), França (476), els Països Baixos (508) o Suècia (607). La Dinamarca del sud? Resulta que les comunitats autònomes tenen transferides les competències en matèria de cultura. Es podria sumar així el que aporta el Ministeri de Cultura (uns 20 euros per persona i any), que principalment es destinen a les grans institucions i consorcis en què participa.

De fet, bona part del pressupost es destina a obrir les portes de museus i entitats, però amb prou feines queden fons per programar exposicions. Es dona la paradoxa, denunciada ahir per Maragall, que el Museu Nacional d'Art de Catalunya ha participat en la producció d'exposicions que després no pot ni mostrar. O que la Generalitat, en teoria amb l'obligació cultural de crear un fons d'art contemporani, hagi invertit 500.000 euros... en 16 anys: 31.250 per any. En aquesta àrea, una quantitat irrisòria. No és l'única parcel·la sotmesa al vaivé de la macroeconomia. Festivals nascuts aquí, com el Primavera Sound o el Sónar, “han estat adquirits en part per multinacionals, i la programació se'n ressent”, va assenyalar Faustino.●

Julià Guillamon

Els diminutius

Estava escrivint la columna sobre “Els detallets” que es va publicar dijous de la setmana passada i a mig escriure vaig pensar: vols dir que no hi estàs posant massa diminutius? No comparteixo la prevenció de molts escriptors cap als diminutius. Fa una colla d'anys vaig llegir un comentari sobre un text, em sembla que era de Mercè Rodoreda, que subratllava que, per donar entendre que el personatge que descrivia era un figafior, feia servir més d'un diminutiu a la mateixa pàgina. No els deia el personatge ni tenien a veure amb la descripció concreta. Els deixava caure sense que es veiés gaire. I quan t'hi fixaves tenia un efecte demolidor. Els diminutius li havien servit per construir un personatge tràgic. La idea em va agradar tant que, de seguida que vaig poder, la vaig posar en pràctica, i vaig escriure un text amb el mateix recurs.

Un cop perduda la por als diminutius no em costa gens fer-los servir i em penso que han esdevingut un tret del meu estil. Els utilitzo amb finalitats diverses. De vegades, em serveixen per descriure una persona fleuma o cuqui, que viu en un món flonjo i ximplet. Però no és l'ús que més m'agrada. El trobo previsible i em sembla més eficaç, si la persona és tan fleuma, descriure-la de manera neutra i aconseguir l'efecte que vull amb un altre procediment. Sovint em serveix per descriure l'anhel de seguretat de la generació dels meus pares i, en general, de les nostres mares. Que no eren figures ridícules i tampoc, sempre i per tot, tràgiques. Els diminutius eren una manera d'assenyalar les coses agradables i els ambients confortables, que els havien costat tant d'aconseguir. “Un hotelet”, per dir que havien anat a passar un pont a la Val d'Aran, les primeres vegades que van passar un cap de setmana llarg a fora. “El piset”, les habitacions de l'hostal on hi havia hagut un pis, que feien servir els que hi treballaven i que

De vegades, em serveixen per descriure una persona fleuma o cuqui, que viu en un món flonjo i ximplet

prometia una mica d'intimitat en una casa on no n'hi havia gens. Aquest ús del diminutiu té un aire condescendent que m'agrada. S'ha d'anar amb compte, mesurar bé i saber on l'has de deixar caure perquè tingui efecte dramàtic. Els diminutius estan vinculats amb la manera que tenim de parlar als nens: “Dona'm la maneta”, “Anem a la piscineta”, que no és una manera ridícula de dir “la piscina”, sinó una piscina petita d'un nen petit. Aquesta manera de parlar una mica infantil m'ajuda a definir la relació amb el lector. És una manera de dir: aquesta columna és un joguet i tot hi està posat de per riure. I després hi ha el diminutiu de precisió imprecisa: “una micona”, que no és “una mica”; té una connotació de cosa petita dintre del ser petit. És el que vaig fer servir l'altre dia quan, en lloc dels detalls d'una novel·la o d'un còmic, parlava dels “detallets”.

Mentre vaig cavil·lant aquest article, la Cris i en Pau, que s'han tornat molt fans dels documentals de natura de la BBC, n'estan mirant un sobre l'ós panda. Passo per davant de la tele i enganxo una frase al vol: “Comen cuarenta kilos de bambú al dia, no es de extrañar que tengan esa gran barrigueta”. Una gran panxona! Els diminutius no s'acaben mai.

MARK PADMORE & OCM
LA CINQUENA DE XOSTAKÓVITX

DIUMENGE
16
FEBRER
2020
17.30 H

Mark Padmore & OCM

amb entradesdevanguardia.com

16 DE FEBRERO DE 2020. PALAU DE LA MÚSICA CATALANA, BARCELONA

El tenor Mark Padmore ens delectarà amb la Serenata per a tenor, trompa i orquestra de Britten, acompanyat del solista de trompa de l'Orquestra Simfònica Camera Musicae, Pablo Hernández, seguida per la Cinquena simfonia de Xostakóvitx.

entradesdevanguardia.com
L'espectacle comença aquí

fins a **-30%**
CLUB VANGUARDIA dte.*

* Consulta condicions a www.entradesdevanguardia.com

Veuràs el que t'agrada!

Venda d'entrades · Reserves · Descomptes · I molts més avantatges

entradesde VANGUARDIA

El poder de la paciència

Màrius Carol
Director

Meritxell Batet s'inspira per al seu càrrec de presidenta del Congrés dels Diputats en Julián Besteiro, que era un polític mai mancat de paciència, ni d'ironia. Quan Joan Baldoví (Compromís) va alertar durant la investidura de Pedro Sánchez que el saló de plens feia més olor de napalm que de til·la, va emprar una metàfora ajustada a l'ambient al Parlament. Però Batet els va deixar expressar-se a tots, més enllà de cridar a l'orde a més d'un: "En altres èpoques en aquest país no es permetien ni les crítiques al govern ni a l'Estat, per sort aquestes èpoques han passat i gaudim d'una democràcia plena, la llibertat d'expressió de la qual garanteix aquesta Cambra". La presidenta va fer bona la frase de Leopardi que la paciència és la més heroica de les virtuts, perquè aparentment no té cap mena d'èpica. La seva tolerància i la seva templança va contrastar amb la cridòria del saló de sessions i va resultar, sens dubte, una lliçó de transigència.

La bronca ha estat una constant en seu parlamentària durant tota la sessió d'investidura, la qual cosa anuncia que la dreta no donarà treva a la curta majoria d'esquerres. De fet, els diputats es van dir

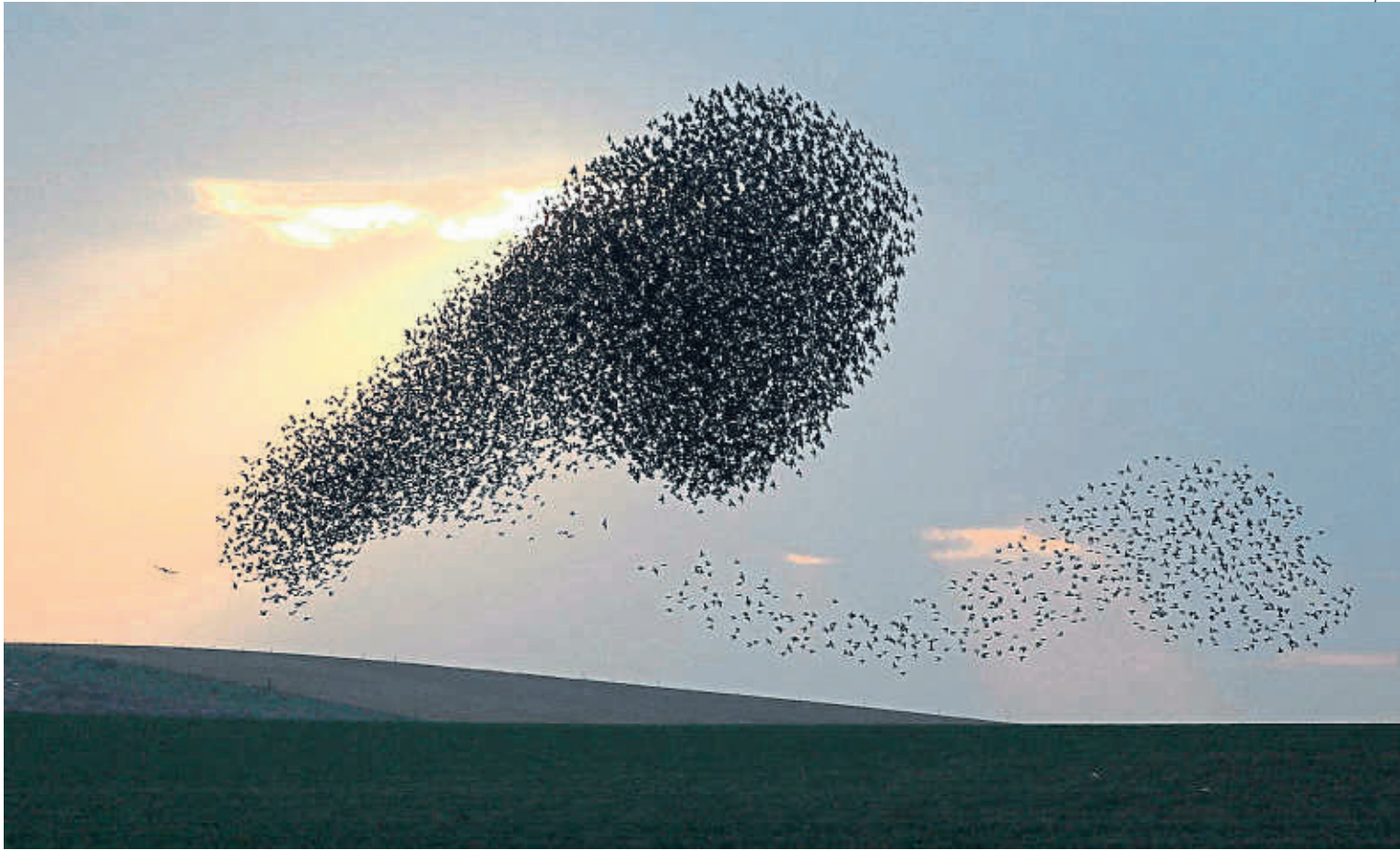
de tot: de "colpistes" a "terroristes", de "botxins" a "traïdors". Tot i això, ningú no va arribar a les mans, encara que el diputat de Terol Existeix va haver d'acabar custodiat per la policia davant les amenaces de mort que va rebre al mòbil. Durant els debats per elaborar la Constitució republicana, Besteiro, en qualitat de president de la Cambra, va haver d'intervenir físicament per separar dos diputats, després que el radical Gerardo Carreras bufetegés el penabista Jesús María Leizaola, en meitat de la discussió sobre la laïcitat de l'Estat i la dissolució dels ordes religiosos. El president socialista va interrompre la sessió, se'ls va emportar tots dos al seu despatx i va resoldre que Carreras demanés disculpes públiques al Congrés perquè era allà on havia produït l'ofensa.

Afortunadament, l'agressivitat de la sessió d'investidura va ser només verbal, encara que hi va haver moments denigrants per a la institució. Tant és així que, en la seva última intervenció, el candidat Pedro Quevedo, de Nova Canàries, que és metge, va desmentir Baldoví a l'assenyalar que "aquesta Cambra no necessita til·la, sinó directament Valium".

LA IMATGE

MENACHEM KAHANA / AFP

HORA DE DORMIR. Una bandada d'estornells elabora una plàstica dansa sobre el desert del Nègueb, a Israel, dibuixant amb mil·limètrica coordinació un immens i compacte núvol negre sota l'ocàs abans d'aterrar per passar la nit.

PEL FORAT DEL PANY

El 0,7% de Jordi Pujol

Ha fet parlar molt que Jordi Pujol aparegui aquest diumenge en un 30 minuts de TV3 dedicat a la cooperació al desenvolupament a Catalunya. El reportatge recordarà l'acampada reivindicativa que va ocupar durant dies l'avinguda Diagonal de Barcelona el 1994, sent llavors Pujol president de la Generalitat. El tuit de TV3 per donar difusió al programa va il·lustrat amb una foto de Pujol i el següent text: "Comptarem amb la participació de Jordi Pujol, que trenca un llarg silenci mediàtic per parlar del 0,7%". L'expresident (89) es

manté allunyat dels focus, sobretot després de l'escàndol que va provocar la seva confessió sobre el delictes fiscal -ja prescrit- xifrat en 885.641 euros. L'anunci de la reaparició, tot i això, és ja una qüestió política. "A veure si el següent [programa] és per parlar del 3%", va escriure Gabriel Rufián. S'hi va afegir Jéssica Albiach: "No sé si és un error, una indecència o les dues coses". Míriam Nogueras (PDECat) no va pair bé el missatge de Rufián: "A veure si després és amb Sánchez per parlar dels ERO, els GAL, el 155, el 135, el 17-A, el deute de l'Estat amb Catalunya...".

PENSEM QUE...

La cultura importa?

Que el govern central ens sotmet a tortura pressupostària no serveix com excusa quan anem a les xifres relatives, al percentatge. El Govern català -amb pressupostos prorrogats, això sí- destina a la cultura al voltant d'un 0,6% dels seus fons, xifra que està molt per sota de la mitjana europea i sens dubte que molt lluny de països com el Regne Unit, Dinamarca, Suècia, Itàlia, França... El percentatge no enganya, i és tan vergonyós que ha aconseguit unir, i això és tan inèdit com simptomàtic, tots els sectors de la cultura sota un

paraigua únic, el de la plataforma (ells prefereixen dir-ne "programa") Actua Cultura. L'entitat va ser presentada ahir a Barcelona, on van anunciar que instaran el Govern a apujar aquesta xifra perquè en un parell d'anys se situï en el 2%, la mitjana del continent. El to de la coordinadora és conciliador i negociador, però ferm. Fa deu anys que hi ha retallades pressupostàries, en els quals, enmig dels reptes de la digitalització, han hagut d'afrontar en solitari la devastadora crisi. Mentrestant, això sí, continuen escoltant que la cultura és tan important.

ELS SEMÀFORS

Kerry Emanuel

Climatòleg

El BBVA acaba de reconèixer amb el prestigiós premi Fronteres de Medi Ambient la tasca de Kerry Emanuel, doctor en Meteorologia, que va predir que la crisi climàtica portaria huracans més intensos, com ha passat. / P. 26

Asiat Oshoala

Jugadora del FC Barcelona

La davantera nigeriana va tornar a guanyar la Pilota d'Or africana com a millor futbolista del continent el 2019. És la quarta vegada que s'enduu el guardó amb 25 anys. Oshoala va disputar el Mundial i la final de la Champions amb el Barça. / P. 41

Albert Esteve

President del Grup Esteve

El grup Esteve ha accelerat en la internacionalització amb la compra de la farmacèutica alemanya Riemser. L'adquisició s'emmarca en el pla estratègic per concentrar-se en productes innovadors i de marca pròpia. / P. 46

Jean-Michel Blanquer

Ministre d'Educació francès

La reforma del batxillerat de Blanquer (55) desincentiva l'ensenyament de les llengües regionals -el cors, el català, el bretó...- amb l'argument que posen en perill el francès i està generant un conat de revolta. / P. 7

ÍNDEX

INTERNACIONAL	3
POLÍTICA	11
OPINIÓ	20
TENDÈNCIES	24
NECROLÒGIQUES	28
CULTURA	30
CARTELLERA	35
ESPORTS	38
ECONOMIA	46
VIURE	Suplement de 12 pàgines

CULTURES

L'Aurora proposa 14 espectacles de teatre i música per començar el 2020

► L'equipament escènic igualadí estrenarà el nou muntatge de Joan Valentí i David Pintó, «Molotov»

Foto promocional de «Molotov», amb la figura de l'igualadí Joan Valentí

Dúo Fàcil i Líquido Teatre faran «Bollywood, Bombay, Barcelona»

TONI MATA I RIU MANRESA

■ La trajectòria del militant anti-franquista Cipriano Martos, que va morir després de ser torturat per la guàrdia civil el 1973, és l'eix de *Molotov*, el nou projecte conjunt del dramaturg manresà David Pintó i l'actor igualadí Joan Valentí. El muntatge es podrà veure del 15 al 17 de maig al Teatre de l'Aurora en la que serà una de les 14 propostes que l'equipament de Cal Font ofereix per al primer semestre del 2020.

En el terreny teatral, del 14 al 16 de febrer, l'intèrpret igualadí Marc Tarrida també passarà per l'escenari de l'Aurora amb motiu de les representacions del muntatge *Bollywood, Bombay, Barcelona*, a càrrec de les companyies Dúo Fà-

cil i Líquido Teatre. Concebuda en clau de tragicomèdia, la peça tracta sobre el somni migratori i la decepció que sovint l'acompanya.

La programació de l'Aurora començarà aquest cap de setmana amb *Carinyo*, una obra dels valencians Jaume Pérez i Juli Disla que explicita la soledat que experimenten algunes parelles que estan juntes. La corrupció de la democràcia és el motor de la versió teatral de l'*Assaig de la lucidesa* del Nobel portuguès José Saramago, amb el calafi Xavier Torra en el repartiment.

Amb *Ni con tres vidas que tuviera*, el grup madrileny Intemperie Teatro parteix de l'entrevista que Jordi Évole va fer a l'exetarra Iñaki Rekarte. *Accions de resistència*

planteja una societat on fins i tot néixer, viure i morir són elements d'intercanvi mercantil.

Amb *Infanticida*, la pianista Clara Peña i el dramaturg Marc Rosich recreen en clau musical l'obra de Víctor Català sobre l'instint maternal. *Decadència*, de Steven Berkoff, i amb Carles Martínez i Míriam Alamany com a intèrprets, carrega contra la classe alta britànica. En clau d'humor, Guillem Albà tornarà a l'Aurora amb el cant a la vida tranquil·la que fa a *Calma!*.

Producció pròpia

En *Jan Petit quan balla*, que es podrà veure del 8 al 10 de maig, és la quarta producció del Teatre de l'Aurora, en aquest cas adreçada

al públic familiar. Teatre amb màscares, titelles i música en directe en un espectacle que explica com el Jan al qual es refereix el títol va ser un líder revolucionari executat per criticar la monarquia francesa el segle XVII.

El Cicle Música de primera fila depararà quatre concerts. David Riba, Guillem Martí i Maria Josep Fusté, professors del Conservatori d'Igualada, visitaran el Beethoven prerevolucionari. L'igualadí Joaquim Font tocarà un repertori de música ibèrica per a piano. Els actors i músics Norbert Martínez i Roger Julià protagonitzaran *Toquen a morts*. Finalment, el Quintet Mediterrani, amb estudiants de l'ESMUC, oferirà un programa de cambra.

ELS ESPECTACLES

► **Dies 10, 11 i 12 de gener.** *Carinyo*, Cia. Pérez & Disla. Teatre.

► **Dies 24, 25 i 26 de gener.** *Decadència*, de la Cia. Elektra. Teatre.

► **Dia 2 de febrer.** Cicle Música de primera fila, amb David Riba, Guillem Martí i Maria Josep Fusté.

► **Dies 14, 15 i 16 de febrer.** *Bollywood, Bombay, Barcelona*, de Dúo Fàcil i Líquido Teatre. Teatre.

► **Dies 28 i 29 de febrer i 1 de març.** *Ni con tres vidas que tuviera*, d'Intemperie Teatro. Teatre.

► **Dies 6, 7 i 8 de març.** *Assaig sobre la lucidesa*, de la Cia. La Damesa. Teatre.

► **Dia 15 de març.** Cicle Música de primera fila, amb Joaquim Font.

► **Dies 20, 21 i 22 de març.** *Infanticida*, de Clara Peya i Marc Rosich. Teatre musical.

► **Dia 4 d'abril.** Cicle Música de primera fila, *Toquen a morts* amb Norbert Martínez i Roger Julià.

► **Dia 19 d'abril.** Cicle Música de primera fila, amb Quintet Mediterrani.

► **Dies 25 i 26 d'abril.** *Accions de resistència*, de la Cia. Susanna Barranco. Teatre.

► **Dies 8, 9 i 10 de maig.** *En Jan Petit quan balla*, de la Cia. Teatre de l'Aurora. Teatre familiar.

► **Dies 15, 16 i 17 de maig.** *Molotov!*, de David Pintó i Joan Valentí. Teatre.

► **Dies 29, 30 i 31 de maig.** *Calma!*, de Guillem Albà. Teatre.

Els horaris des les funcions, els preus de les localitats i els descomptes es poden consultar a la pàgina web del Teatre de l'Aurora, www.teatreaurora.cat.

EL DOCUMENTAL DEL MES

ELS TESTIMONIS DE PUTIN

► **Letònia, República Txeca i Suïssa, 2018. Documental. 102 minuts. Direcció: Vitaly Mansky. Avui, a les 20 h, a l'auditori de la Plana de l'Om. Manresa. Entradada lliure.** n Cineclub Manresa i DocsBarcelona presenten aquest dijous el nou Documental del mes, una coproducció de Letònia, Suïssa i República Txeca, que ha recollit premis i elogis en alguns dels festivals especialitzats més prestigiosos del panorama internacional. Vladimir Putin apareix com un dels líders més poderosos, inquietants i maquiavèlics de la realitat actual. Però com va irrompre a l'escena política aquest antic agent de la KGB que ha esdevingut de facto el nou tsar de Rússia? *Els testimonis de Putin* intenta respondre aquest i altres interrogants. Vitaly Mansky (un dels documentalistes russos més reputats de les últimes tres dècades), l'autor d'aquest llargmetratge, fou precisament l'escollit per seguir i filmar la primera campanya política de Putin. El dia 31 de desembre del 1999, un semidesconegut fou escollit el nou president d'un dels països més transcendents. Les interioritats de l'anomenada operació Successor estan reconstruïdes en aquest ambiciós testimoni que se serveix del material d'arxiu que el mateix director va enregistrar al llarg de l'any 2000. D'altra banda, aquests fragments es complementen amb les declaracions de figures cabdals, com Mikhaïl Gorbtxov (l'artífex de la transformació de la Unió Soviètica), Borís Ieltsin (el primer president de Rússia) i el mateix Putin. El film se segueix com un thriller polític electrificant, en què es desvetllen les causes de l'irresistible (i enigmàtic) ascens al poder del protegit d'un cansat i desensat Ieltsin. Mansky ens proporciona molta informació privilegiada que ens permet construir un puzzle obert sobre un home amb una ambició desmesurada. *Els testimonis de Putin* ens regala un bocí d'història i esdevé un document indispensable per entendre una mica més la complexitat de l'Europa que va sorgir de la caiguda del mur de Berlín.

Una nova plataforma unitària reclama al Govern el 2 % per al sector cultural

ACN BARCELONA

■ La nova plataforma Actua Cultura, formada per la gran majoria del sector cultural català, va reclamar ahir que es destini a la cultura el 2% del pressupost que aprovi el Govern. Els sectors de les arts escèniques, l'art, la música, l'audiovisual i el llibre s'han unit per primera vegada en una plataforma per evidenciar la «manca de con-

sideració respecte a la cultura per part de les institucions» i per «dir prou per dignitat» davant el 0,67% del pressupost que es destina ara, una dotació «injusta i indecent».

Els representants es reuniran amb el vicepresident del Govern, Pere Aragonès, per demanar-li un «canvi de paradigma» envers la cultura, que es tradueixi en el 2% dels pressupostos en no més de 3

anys. La plataforma idearà accions «imaginatives, contundents i dilatades en el temps», si no es compleixen les seves demandes.

La plataforma assegura que el 2% és el «mínim per tenir una cultura digna», una xifra àmpliament demandada al Parlament per diferents forces polítiques i que respon a la mitjana dels països de la Unió Europea. La màxima apor-

tació pública va ser el 2008, quan es destinava l'1% dels pressupostos a la cultura, i amb les retallades posteriors s'ha arribat al 0,67%.

«Aquesta xifra és un "se me'n fot la cultura". Hem de ser un país normal, no demanem res extraordinari, sinó el que el nostre entorn té», assegura Joan Sala, portaveu del sector del llibre, en un acte on també hi van ser Isabel Vidal (arts escèniques, Joan Anton Maragall (art), Eva Faustino (música) i Montserrat Bou (audiovisual).

Formen el col·lectiu l'Associació d'Empreses de Teatre, l'Associació de Companyies de Teatre

Professional, l'Associació de Productors i Editors Fonogràfics i Videogràfics, l'Acadèmia Catalana de la Música i l'Associació de Sales de Concerts, l'Associació Professional de Representants, Promotors i Mánagers, l'Associació Plataforma d'Arts de Carrer, Productors Associats de Fonogrames, el Gremi de Galeries d'Art, Art Barcelona, el Gremi d'Editors, Editors.cat, la Cambra del Llibre, el Gremi de Llibreters de Catalunya, Productors Audiovisuals de Catalunya, Catalunya Film Festival, el Gremi de Cinemes de Catalunya i Productes Audiovisuals Federats.

TRIBUNALS LITIGI PER L'ART SACRE

Paralitzada l'ordre d'entrega de l'art de la Franja a Barbastre

El jutge admet que la sentència contra el Museu de Lleida no es pot executar

REDACCIÓ I AGÈNCIES

[LLEIDA] Les 111 obres d'art del Museu de Lleida originàries de les parròquies que es van segregar de la diòcesi de Lleida per integrar-se a la de Barbastre-Montsó no sortiran ara per ara de Catalunya. El jutjat de Primera Instància i Instrucció número 1 de Barbastre ha admès a tràmit el requeriment d'inhibició plantejat per la consellera de Cultura de la Generalitat, Mariàngela Vilallonga, que comporta la suspensió del procediment fins a la resolució del Tribunal de Conflictes de

TRIBUNAL SUPREM

El cas el resoldrà l'Alt Tribunal de Conflictes de Jurisdicció, que depèn del Tribunal Suprem

Jurisdicció del Tribunal Suprem.

D'aquesta manera, es paralitza l'ordre d'entrega de l'art en litigi dictada per aquest mateix jutjat. Com ja va avançar **SEGRE**, el Museu de Lleida va al·legar que aquesta sentència no es podia complir, atès que segons una sentència del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya no es pot disgregar aquesta col·lecció artística, independentment de la propie-

tat, per la qual cosa el conflicte s'havia de resoldre per la via contenciosa administrativa.

El jutjat de Barbastre, en canvi, només tenia en compte la propietat en la seua sentència de desembre del 2019 i ordenava l'entrega immediata de les peces en litigi del Museu de Lleida. El jutjat número 1 de Barbastre va notificar ahir a les parts que admet a tràmit el conflicte jurisdiccional plantejat

per la Generalitat en el recurs contra la sentència que el mes de desembre ordenava la devolució "immediata". El jutjat de Barbastre paralitza ara la seua sortida i dona deu dies per poder presentar al·legacions. Quan es resolguin, el jutge l'enviarà a l'Alt Tribunal de Conflictes, que s'haurà de pronunciar.

La Generalitat entenia que estava "legitimada" per promoure un conflicte de jurisdic-

ció en relació amb el jutjat de Barbastre, atès que la llei citada indica que l'òrgan que ha de promoure el conflicte és aquell que indiqui el corresponent Estatut d'Autonomia i, en absència de previsió a l'Estatut, el Consell de Govern o qualsevol dels seus membres.

L'Executiu català entén que la sentència obvia les competències de la Generalitat en matèria de patrimoni cultural.

AMADO FORROLLA

L'11 de desembre, el plenari del Museu de Lleida va anunciar que recorreria la sentència.

REIVINDICACIONS

El sector cultural exigeix un 2% del pressupost

[BARCELONA] La nova plataforma Actua Cultura, formada pel gruix del sector cultural català, va reclamar ahir que es destini a aquesta matèria el 2 per cent del pressupost que aprovi el Govern. El seu objectiu és evidenciar la "falta de consideració respecte de la cultura per part de les institucions" i "dir prou per dignitat" davant del 0,65 per cent del pressupost actual, una dotació "injusta i indecent", van comunicar. Els representants es reuniran ben aviat amb el vicepresident Pere Aragonès.

RECONeixEMENTS

José Luis Perales, premi d'honor en els Odeón

[MADRID] El cantant José Luis Perales rebrà el premi d'honor de la primera edició dels Premis Odeón, els guardons de la indústria de la música espanyola, que s'entregaran el dia 20 de gener a Madrid. El comitè organitzador ha decidit atorgar el seu premi d'honor "a un dels noms més grans de la música popular" en espanyol. José Luis Perales, amb més de 50 milions de discos venuts i més d'un centenar de discos d'or i platí, és autor de més de 500 cançons.

ON *anem*

Suplement setmanal dedicat a l'oci

Cinema, música,
gastronomia,
festes i fires,
teatre, activitats
esportives...

Cada divendres amb:

SEGRE
EL TEU DIARI

segre.com